

Den Danske
A t l a s
Eller
Konge = Riget
Danne mark,

Med dets
Naturlige Egenskaber, Elementer, Indbyggere, Værter, Dyr og
andre Affødninger, dets gamle Tildragelser og nærværende Omstændigheder
i alle Provinkker, Stæder, Kirker, Slotte og Herre-Gaarde.
Foresillet ved en udførlig

Lands = Beskrivelse,

saar og oplyst
e med dertil forfærdigede Land-Kart over enhver Provink
med Stædernes Prospecter, Grund-Ridser, og andre mærkværdige Kobber-Stykker.
Efter Høis-Kongelig allernaadigst Befaling,
ved afgangne

Pro-Canceller Dr. ERICH PONTOPPIDAN.

Den fortsat af

HANS DE HOFMAN.

Deres Kongelige Majestæts Etats-Raad og PRÆSIDENT udi Fridericia.

Med Kongel. Allernaadigst Privilegio for A. H. GODICHE og hans Arvinger.

TOMUS V. Første Bind.

Kjøbenhavn, 1769.

Trykt og bekostet af Kongel. Universitets Bogtrykker Andreas Hartvig Godiche,
boende næst ved vor Frue Latinske Skole.

Vendsyssel del 2.

Under disse Vendsyssels trende Amter ligge efterfølgende
Herregaarde og andre store Gaarde.

Aagaard, i Kietterup Sogn Vester-Hanherred, er en meget gammel Herregaard, som fra umindelige Tider har været i de Gyldenstiernes Familie. Denne Gaard blev i Bøndernes Oprør under Kong Christoffer af Beyerens 1441 afbrændt, hvorom det heder i et Tingsvidne, som 1458 er taget: ”Er det os fuldt vitterligt, at Hr. Niels Pedersöns Gaard, Gods, og alle hans Breffue worthe brændte for Rigets skyld, saa at han kom af sin Gaard ikke uden med en Staff i sin Hand”. Anno 1408 har Kong Erik af Pomern været paa Aagaard, og sammesteds holdet Retterting. Af Eierne vides: Dominus Ericus Nielsson de Agarth miles 1355. Hans Søn Hr. Niels Eriksön Gyldenstierne. Hans Søn Hr. Peder Nielssön af Aagaard Ridder som levede 1390 og 1406 og Frue Anne Lange. Hans Søn Hr. Niels Pedersön af Aagaard Ridder 1447 og Frue Pernille Mogens Dotter Munk. Deres Søn Mourids Nielssön Gyldenstierne af Aagaard 1457 Hans Frue Margarete Turesdotte Bielske levede endnu 1504 og boede paa Aagaard. Peder Nielssön Gyldenstierne, som 1478 skrev sig til Aagaard, har formodentlig været Broder til Mourids Nielssön, hvis Dotter Frue Anne Mouridsdotter Gyldenstierne, gift med Oluf Stigsen Krogenos, skrev sig til Aagaard 1507 og 1508. Efter hans Død fik hun Hr. Predbiörn Podebusk til Vosborg, som 1532 ved Laugshævd indvordede adskillige Gaarde og Gods til Aagaard. Derefter kom Aagaard til en anden Gren af de Gyldenstiernes Slegt, nemlig Hr. Henrik Knudsön Gyldenstierne, som og eiede Ivernæs, og Frue Karen Bilde. Deres Søn Hr. Knud Gyldenstierne til Aagaard, D. R. Raad. Som havde været den sidste Catholske Biskop i Odense, gift med Frue Jytte Podebusk 1552. Deres Søn Henrik Gyldenstierne til Aagaard 1569. 1589 gift med Frue Lisbet Brahe, siden med Frue Mette Rud som døde 1599. Hans Søn Knud Gyldenstierne til Aagaard som døde uden Børn. Siden veed man ingen før Otto Marsvin til Trudsholm 1699. Ritmester Frands Rantzov Bentzon 1755 og nu værende Eier Lars Skipper Hvid. Paa Gaarden holdes Stude til Besætning. Hovedgaards Taxt 57 Tønder 1 Skieppe 2 Fierdingkar 2 Album. Mølleskyld 10 Tønder 5 Skiepper. Bøndergods 337 Tønder 1 Fierdingkar. Tiender 30 Tønder.

Aalegaard, i Skrem Sogn Øster-Hanherred, hører nu til Oxholm Hovedgaard og under dens Birk. Borgegaarden bestaaer af et og Ladegaarden af tre Huse Muur og Bindingsverk. Af Eierne vides meget faa: Hendrik Gyldenstierne 1590. Frue Anne Helvig Gyldenstierne Mogensdotter, gift med Jörgen Marsvin til Avnsberg. Deres Søn Otte Marsvin til Trudsholm. Generalinde Levetzau til Bygholm og Oxholm, Frue Anna Margareta Brochdorf. Hendes Søn Geheimeraad Hans Friderich von Levetzau. Nu hans Enke-Frue. Forpagteren holder Køer og Stude til Besætning. Hovedgaards Taxt 15 Tønder 6 Skiepper 1 Fierdingkar. Bøndergodset er siden medberegnet under Oxholm.

Aas, i Tors Sogn Børlumherred, skal være bygt af de Stygger i 15. Seculo, hvis Borgegaard saavel som Ladegaard er af Muur og Bindingsverk, i stand sat 1750. De gamle Bygninger vise, at der i forige Tider har været god Forraad paa Egeskov. Eierne skal have været: Mogens Stygge. Hans Søn Christen Stygge. Frue Johanne til Aas, som levede 1543. Erik til Aas 1565 og Frue Mette

Stygge. Deres Søn Mogens Kaas til Lyngholm 1604- Ove Budde til Lengsholm 1688. Friderich Rothsteen til Lengsholm og Frue Kirstine Bek. Deres Sviger-Søn Stiftamtmand og Conferentzraad Jörgen Bilde. Hans Sviger-Søn Greve Holk til Vraa. Han solgte Gaarden 1750 til Christopher Jerbo. Der holdes Stude til besætning. Hovedgaards Taxt 14 Tønder 3 Skiepper 3 Fierdingkar 1 Album. Skovskyld 5 Skiepper 1 Album. Mølleskyld 1 Tønde 2 Fierdingkar. Bøndergods 230 Tønder 3 Fierdingkar 2 Album. Skovskyld 1 Tønde 2 Skiepper 2 Fierdingkar 2 Album. Mølleskyld 4 Tønder 2 Fierdingkar.

Aastrup, i St. Hans Sogn ved Hiøring i Vennebergherred, er en gammel frie, men nu ucomplet Herregaard, som Greve Levetzau har underlagt Stamhuset Restrup. Borge- og Ladegaarden er 1746 af Muur- og Bindingsverk opbyggt af bemeldte Greve. Tilforn har Gaarden staaet paa en Vold i et Kier med Graver om, og haft et grundmuret Huus, men Volden er sløfet ud i Graverne. Et Document 1406 nævner den Gaard Asædorp i Wændsyssel og Asædorpe Mølle. I Nyere Documenter kaldes den Astorp og Astrop, og var indtil Souverainiteten et Kongeligt Slot, og tillige med de underlagte Herreder et Kongeligt Læn, som forlænedes til Adelsmænd. Af denne Gaard har efter Souverainiteten Aastrup Amt i Vendsyssel, ligesom tilforn Aastrup Læn, beholdet dette Navn. Anno 1517 har Kong Christian II for 800 Rinske Gylden til Hr. Niels Hög Ridder pansat, som det heder, Vort og Kronens Slot i Astorp i Vendsyssel med de Læn, Herreder, og Gods, der tilligge. De Kongelige Lænsmand, som fordm have resideres paa Aastrup, skal siden blive anførte. Astrup Læn bestod før Reformationen af Venneberg- og Jerslev-Herred. Efter 1660 er Gaarden Astrup kommen i Particuliers Være, og har haft disse Eiere: Jochum Friderich von Pentz 1670. Adam Arndt Pentz 1685. Povel Iversen. Hans Søn Iver Povelsen Vilholt. Kammer-Raad Hauch. Greve Levetzau, hvis Enke-Grevinde endnu er i Besiddelse af Stamhuset Restrup. Paa Aastrup holdes Stald-Stude til Besætning. Ved denne Gaard skal paa nogle Aars Tid være giorte adskillige gode oeconomiske Indretninger. Ved Gaarden ere endeel Høie, som synes at have været en Forskandsning imod Fienderne. Tet forbi Gaarden løber Landeveien fra Hiøring, som er en halv Miil derfra, til Blokhusene, Løkken og videre sort paa Vesterkanten. Østen omkring Gaarden løber en Aae, som kommer synden fra, og kort neden for Gaarden samles under eet med den store Aastrup Aae. 1738 laae der til Aastrup og underliggende Overklit Gaard Bøndergods over 308 Tdr. Hartkorn. Hovedgaards Taxt er 24 Tdr. 7 Skpr. 2 Fk.

Agersborggaard, i Agersborg Sogn Øster-Hanherred, ligger tet ved Limfiorden lige over for Løgstør, som giver et smukt Syn. Imellem Gaarden og Kirken ligger et Sted, som kaldes Borgen, hvor Aggersborg Slot eller Kongens Gaard i Agersborg fordm skal have staaet. Denne Kongsgaard har været meget gammel; thi Ælnothus Monachus nævner den, og beretter, at Kong Knud den Hellige, da han i Aaret 1086 var i Vendsyssel og der Oprør begyndtes imod Kongen, drog fra Børlum til Akersburgh, og besøgte Biskop Henrich af Borlum, som da var paa sin Gaard der i Egnen, formodentlig i Veistrop eller Biskopstorp. An. 1272 in Majo har Kong Erik Glipping været paa Akersburgh, og der udstædet et og andet Document. An. 1373 til Lemvig tog Kong Valdemar Forpligt af Herr Nieves Eriksön Ridder, at han skulde igien opbygge det Slot og Fæste Agersborg, samt der uden for liggende Bye Vorborg og dets Barsrede, med Planker, Broer, Grave og Volde, alt lige saa got og fuldkomment, som det havde været, førend det blev afbrændt i sidste Oprør og Feidetid, og skulde han skaffe det i Stand og færdigt inden Aar og Dag. I det Oprør, som skede 1441 imod Kong Christian af Beiern, afbrændte Bønderne Kongens Gaard i Agersborg. Siden Gaarden kom i Particulierens Eie, vides af Eierne følgende: Preben Bild til Agersborg og Frue Anne Kaas. Deres Dotter Frue Vibeke Bild Rantzovs Enke solgte Gaarden 1631 til Erich Kaas. Haac

Erik Pontoppidan, Den Danske Atlas Tomus V 1. Bind, 1769

Vind og Frue Maria Hög. Hans Arnfeld. Peder Bentzon. Hans Bentzon, han solgte Gaarden 1718 til Mads Gregersen Speitzer, som døde 1753. Hans Søn Cancellieraad Christen Speitzer, som døde 1767, hvis Enke-Frue nu eier og beboer Aggersborggaard. Paa Gaarden holdes Stude til Besætning. Hovedgaards Taxt 34 Tønder 5 Skiepper 1 Album. Mølleskyld 2 Skiepper 2 Album. Bøndergods 464 Tønder 1 Fierdingkar $\frac{3}{4}$ Album. Mølleskyld 3 Tønder 3 Skiepper 3 Fierdingkar 2 Album. Tiender 101 Tønder 6 Skipper 3 Fierdingkar.

Asdal. I Asdal Sogn Hornsherred, er en meget gammel Herregaard, kaldet i gamle Documenter Asedal, Aasdale, og Asdalegaard, derhos ligger et Bierg kaldet Asbjerg, hvor nogle gamle Høfdinge skal være begravne, som formodentlig have beboet dette Slot. Borgegaarden bestaaer af to grundmurede Huse, det ene to det andet tre Loft høit. Paa denne Gaard, som ligger høit, skal efter Traditio i ældgamle Tider have boet en Herremand ved Navn Karl Pölse, som med tvende sine Brødre Feder og Göde skal have bygt Gaarden af de store Midler de samlede af forulykkede Skibe paa deres Forstrand. Karl Pölse skal have bygt det ene Steenhuus paa Gaarden, som endnu kaldes Brunkhuset, og har før været en Etage høiere end det nu er. Paa Gaarden hænger en Side Flesk af et Vildsvin med halv Hoved og Fødder ved, som har været der nogle 100 Aar, hvortil den anden Side hænger paa Birkelse; Beretningen derom er denne: Der boede tvende Brødre, den ene paa Asdal, den anden paa Birkelse; Paa den enes Grund blev stundet et Vildsvin, som løb over og døde paa den andens; Efter Trette og Dom, blev Vildsvinet saaledes deelt imellem dem, og hvers Deel ophængt paa sin Gaard til en Afmindelse. Asdal har fra gamle Tider været de Banners Arvesæde, og af denne Familie beboet henved 300 Aar. Af Eierne efter Karl Pölse vides: Hr. Niels Otteson af Asdal og Frue Johanne, som har levet i Dronning Margretes Tid. Deres Søn Anders Nielsson af Asdal Væbner 1393 1402. Hans Dotter Frue Johanne Andersdotter Sappi fik Niels Eriksøn Banner, og bragte Asdal ind i den Familie, han levede 1422 1448 og hun endnu 1476. Hun skrev sig 1462 saaledes: Johanne Andersdotter i Asdal, Hovedsmand i Vendsyssel. Deres Søn Anders Nielsen Banner til Asdal Ridder 1463 1481. Hans Søn Erik Andersen Banner til Asdal og Frue Karen Giöe. Deres Søn Erik Eriksen Banner til Asdal og Kokkedal, som 1518 var Lænsmand paa Kaløe, og af Kong Christian II. havde Gustav Erikson i Forvaring, døde 1554. Hans Søn Otte Banner til Asdal 1581 og Frue Ingeborg Skeel. Nogle af de Skeeler. Friderich Rantzov til Asdal som døde 1645. Hans Søn Greve Otto Rantzov, som af denne Gaard med halv Hamelmose og Rosenvold oprettede et Stamgods eller Grevskab. Hans Søn Kamerherre og Oberst Greve Friderich Rantzov. Hans Broder Geheimeraad Greve Christian Rantzov til Brahesborg er nu værende Eier. Forpagteren holder Stand Stude til Besætning. Asdal har fra gamle Tider sit eget Birk, og Birketinget holdes hver Torsdag. Hovedgaards Taxt 148 Tønder 3 Skiepper 2 Album. Skovskyld 3 Tønder 4 Skiepper 1 Fierdingkar 1 Album. Mølleskyld 1 Td. 4 Skiepper 3 Fierdingkar. Bøndergods 300 Tønder 1 Skieppe 2 Fierdingkar 1 Album. Skovskyld 2 Tønder 7 Skiepper. Tiender 89 Tønder.

Attrupgaard, i Hammer Sogn Kierherred, er en uprilegeret Sædegaard, som i gamle Dage har været beboet af Adel. Man finder nævnte Johannes Kalf de Attop 1350. Olaf Tygesen Lunge til Attorp 1397. 1406. Peder Flemming i Attrop 1446. Frue Birgitta Pedersdotter Christern von Havens Efterleverske af Attrop 1493. Men om det er samme Attrup, kan ikke med Vished siges. De sidste Eiere: Anne Cathrine Haushs Enke. Jacob Bertelsen. Hovedgaards Taxt 16 Tønder 3 Skiepper 2 Fierdingkar. Skovskyld 1 Skiepper 1 Fierdingkar 2 Album. Mølleskyld 1 Tønder 2 Fierdingkar. Bøndergods 15 Tønder 1 Skieppe 2 Fierdingkar. Mølleskyld 4 Skiepper 1 Fierdingkar.

Erik Pontoppidan, Den Danske Atlas Tomus V 1. Bind, 1769

Baggesvogn, i Sindal Sogn Hornsherred, ligger lidet over en Miil fra Havet, og har en smuk Situation imellem Mark, Eng Vand, Skov, og Plantager. Der er en god Frugthave, og i Gaardens Graver, Dammer og Aær, Fiskerie af Karudser, Geder og Aborrer. Til Gaarden høre de tvende Sindal og Astrup Kirker. Borgegaarden er 1744 af Confentzraad de Braëm nye opbyggt af Muur og Bindingsverk, 3 Fløie 89 Fag, een Etage, men moderne og commode indrettet. De hvælvede Kieldere ere fra forige gamle Bygninger. Ladegaarden er ligeledes nye af Muur og Bindingsverk. Eierne saavidt man veed: Admiral Envold Kruse som døde 1649. Hans Dottre Jomfrue Anne Kruse død 1687 63 Aar og Jomfrue Birgitte Kruse død 1695 69 Aar. Disse Søstre testamenterede Gaard og Gods til Baronesse Sophia Cathrine Juul, som fik Stiftamtmand Friderich Vind. Efter hendes Død blev Gaarden solgt til Vulf Abraham Unger, som døde 1723. Hans Enke solgte den igien til Justitzraad Friderich Kierskiold. Hans Dotter fik Conferentzraad de Braëm, som 1753 solgte Gaarden til Christen True. Kammerraad Clemensen er nu værende Eier. Der holdes Stude til Besætning. Hovedgaards Taxt 47 Tønder 3 Fierdingkar 1 Album. Skovskyld 3 Tønder 7 Skiepper 3 Fierdingkar 2 Album. Mølleskyld 2 Tønder 1 Skieppe. Bøndergods 204 Tønder 6 Skiepper 1 Fierdingkar 1 Album. Tiender 42 Tønder.

Bangsboe, i Flade Sogn Vennebergherred, er baade paa Borgegaard og Ladegaard nye opbyggt af forige Eier Jens Müller. Denne Gaard har forud været af Børlum Biskopdoms Gods indtil Reformationen, da den til Kongen hiemkaldt, men er siden afhændet fra Kronen, og har i senere Tider tilhørt nogle af de Skeeler, Bilder og Arnfelder. Endelig bemelte Jens Möller. Og nu Lorentz Klitgaard. Der holdes Stude til Besætning. Hovedgaards Taxt 41 Tønder 6 Skiepper 1 Fierdingkar 1 Album. Skovskyld 3 Tønder 7 Skiepper 3 Fierdingkar 2 Alb. Bøndergods 207 Tønder 3 Skiepper 3 Fierdingkar 2 Album. Skovskyld 4 Skiepper 2 Fierdingkar. Mølleskyld 4 Tønder 3 Skiepper 1 Album.

Bannerslund, i Elling Sogn Hornsherred, er en uprilegeret Avlsgaard, som ligger under Hovedgaarden Ellinggaard, hvilken kaldet Ellinglund, og kaldet med sit eget Stamme-Navn. Hovedgaards Taxt 14 Tønder 6 Skiepper.

Biørnkier, i Biersted Sogn Hornsherred, en liden dog completeret Sædegaard, hvis Bygning er Bindingsverk med Straatag. Nu værende Eier er Krigsraad Jens Jörgensen Glerup til Rødslet, som holder Stutterie og Stald-Stude. Hovedgaards Taxt 16 Tønder 2 Skiepper 2 Fierdingkar 1 Album. Bøndergods 228 Tønder 3 Fierdingkar 4/15 Album.

Birkelse, i Aabye Sogn Kierherred, er i Henseende til Navnet en meget gammel Gaard, og findes i Documenter af 1204 og 1253 at have været iblant de Eiendome, som Kongerne havde skienket til Vitskøl-Kloster. Gaarden ligger tet paa østre Siden af den store Aae kaldet Rye-Aae. Borgegaarden bestaaer af et grundmuret og tre Bindingsverks Huse i Firekant, to Etager høie, og Ladegaarden af 6 Huse. Paa Gaarden giemmes den Side Flesk, som er Mage til den der hænger paa Asdal, hvorm forhen er meldet. Ved Reformationen 1536 faldt denne Gard og Gods med de øvrige geistlige Godser igien til Kongen og Kronen. Men 1540 solgte de og skiøgte Kong Christian III. Til Peder Ebbesen Galt til Tyrestrup Byrckels Gaard eller som den og skrives Birkelse, hans Frue var Ingeborg Drefeld. Deres Søn Anders Pedersen Galt og Frue Ingeborg Brokenhuus vare Eiere af Gaarden 1545'. Deres Søn Ebbe Andersne Galt giftede sig med en ufrie Qvinde, og overdrog Godset til sin Fasters Søn Niels Kaas, hvis Frue var Margrete Banner. Siden har Rigets Marsk Jörgen Lunge til Odden, som døde paa Birkelse 1619 eiet denne Gaard. Hans Enke-Frue Sophia Brahe, besad Gaarden endnu 1637. Deres Dotter Ide Lunge fik Otte Skeel til Katholm som døde

Erik Pontoppidan, Den Danske Atlas Tomus V 1. Bind, 1769

1646. Han af Birkelse, Reskiergaard, Hiermidslevgaard og halv Hammelmose oprettede et Stamhus, hvis Eiere siden have været: Deres Søn Jörgen Skeel til Broholm og Frue Lisbet Bilde. Deres Søn Capitain Christoffer Skeel som døde ugift. Hans Broder Capitain Anders Skeel til Mullerup død 1702 og Frue Sophia Amalia Vind. Hans Farbroder Otte Skeel til Birkelse og Frue Sophia Rosenkrands. Deres Søn Kamer-Junker Ove Skeel. Forbemelte Anders Skeels Søn Geheime-Raad og Stiftbefalingsmand Holger Skeel. Hans Søn Kamerherre Andreas Skeel. Forpagteren holder Stude til Besetning. Hovedgaards Taxt 57 Tønder 3 Skiepper. 1 Album. Mølleskyld 2 Skiepper 2 Album. Bøndergods 333 Tønder 1 Fierdingkar. Skovskyld 1 Tønde 6 Skiepper 2 Fierdingkar. 2 Album. Mølleskyld 1 Tønde. 2 Skiepper. 2 Fierdingkar. 2 Album. Tiender 170 Tønder.

Birkumgaard, i Giøl Sogn Hvetboherred, er en uprilegeret Avlsgaard, som i gamle Dage ved 1469 og tilforn har ligget til Børlumkloster, men bed Reformationen kom med det geistlige Gods under Kronen. 1543 har Kong Christian III. Bevilget Niels Pedersøn Tolder paa Skagen at have paa Livs-Tid Børlumklosters Gard paa Giøl kaldet Birkumgaard. I nyere Tider har den tilhørt en Frue Skeel fød Rantzov. Siden Capitain Deichman. Niels Berregaard af Aalborg. Hans Søn Doctor Juris og Borgemester Laurids Berregaard i Aalborg. Nu Krigs Raad Jens Glerup til Rødslet. Hovedgaards Taxt 19 Tønder 3 Fierdingkar 2 Album.

Bøgested, i Astrup Sogn Hornsherred, Borgegaarden er af Grundmuur tre Fløie. Ladegaarden af Muur og Bindingsverk. Af Eierne vides Frue Margrete Mogens dotter Krabbe til Bøgested Henrich Friises Efterleverske 1513 levede endnu 1547. Hendes Brodersøn Morten Krabbe til Bøgested 1560 og Frue Mette Wiffert. Hans Systersøn Herr. Ulrich Sandberg som døde 1636 og Frue Anna Gyldenstjerne. Deres Søn Henrich Sandberg og Frue Mette Friis. Deres Søn Ulrich Sandberg og Frue Sophia Sehested. Peder Jensen, som døde 1713. Major Hans Bugge. Hans Enke-Frue Elisabeth Dyssel. Paa Gaarden holdes Stude til Besætning. Hovedgaards Taxt 32 Tønder 1 Album. Skovskyld 2 Tønder 1 Skiepper 3 Fierdingkar. Mølleskyld 1 Tønde 2 Fierdingkar. Bøndergods 369 Tønder 3 Skiepper 2 Fierdingkar. Skovskyld 6 Tønder 4 Skiepper 2 Album. Mølleskyld 5 Tønder 2 Skiepper 2 Fierdingkar. Tiender 10 Tønder.

Børlumkloster, i Børlum Sogn Børlumherred, er nu en anseelig og important Herregaard, men har for Reformationen været et af de store Herre-Klostere i Landet. Besat med Prester eller hvide Munke af Præmonstratenser-Orden. Et Document af 1330 kalder den albos Monachos Præmonstratensis Ordinis in Byrlum. Navnet skrives i gamle Skrifter paa adskillige Maader: Burlanis, Clastrum Burölaund, Monasterium Burglanense, Burlum, Burglum, Börglum og Börlum. Naar og af hvem dette kloster er stiftet, er nu ubekendt, siden alle dets gamle Brevskaber, som endnu vare til 1570 i Kong Friderik II. Tid og da forvaredes deals paa Hald Slot, deals i Sacristiet i Viborg Domkirke, nu ere aldeles forloredede. Dog findes endnu et gammelt Register paa Børlumklosters Breve, som er gjort 1540 med derudi er ikke optegnet nogen af Klosterets ældste Documenter, og ingen ældere end af 14 og 15 Seculis, nemlig de alene som da tient til at forsvare Klosterets Eiendom. De øvrige og til Historien mest tienlige, som under en Rubrique nævnes mange Latinkse Breve af Paver og Konger paa Klosterets Privilegier, ere ikke specificerede.

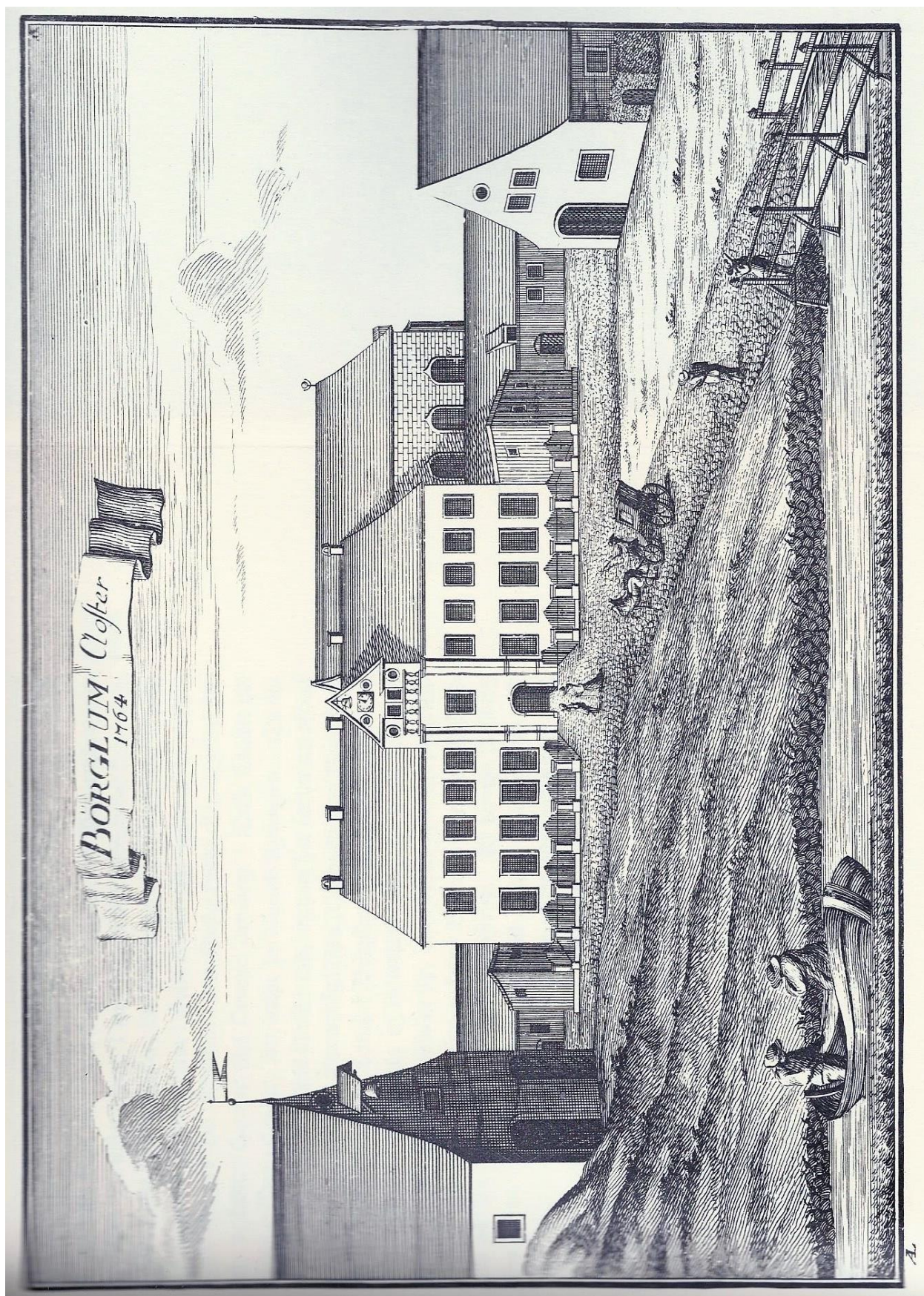
Nogle holde for, at Børlumkloster er stiftet i det 11. Seculo af Kong Sven Estridsen ved 1065 samme Tid da han oprettede Vendelbo Biskopdom, som siden kaldtes af dette Kloster Børlum Stift og nu Aalborg Stift, men det kan ikke ved saa være; thi for det første synes Børlum Anno 1086 da Kong Knud den Hellige der opholdt sig, ikke at have været andet end en Kongelig Gaard, som efter Ælnothi Monachi Vidnesbyrd havde sit Navn og en Frue som havde eiet og beboet dette Slot ved

Navn Burlina; dernæst blev Præmonstratenser-Ordenen ikke stiftet førend i næstfølgende XIIte Seculo ved Aar 1110. Altsaa kunde Børlumkloster, som blev anlagt af denne Ordens Munke ikke vel været førend enten i Kong Nielses eller nogen af de næstfølgende Kongers Tid. Munkene i dette Kloster levede efter Augustini Regel, og kaldtes Caniker eller Canonici Regulares. Disse Caniker udgiorde et Dom-Capitel, som havde Jus eligendi Episcopum. De vare anseelige Folk og tildeels Adelsmænd, og man har fundet én af dem 1478 med saadan Titel: Erværdige Man Wælbyrdig og Renlissuet Her Mattis Henrichcsön Canik i Børglum. Klosterets Kirke var Domkirke for hele Stiftet, og de catholske Biskopper havde derhos en Residentz, hvor de kunde opholde sig, naar de ikke vare enten paa Biskopsgaarden ved Hiøring som nu heder Bistrup, eller paa Biskopstorp ved Agersborg som nu kaldes Beistrup. Af bemelte Residentz vises endnu Pladsen neden for Klosteret, kaldet Bispenggaard. I Børlum Capital veed man ikke at have været mere end én Prælat, som var Provsten, der tillige var Klosterets Forstander. Derforuden har der og været en Prior i Klosteret, men af denne Titel er ingen ved Navn forekommen, uden Hildebrandus Prior Burglanensis, som 1345 var med Provsten paa Concilio Helsingburgensi, og i Reformationens Tiden 1536 nævnes Stygge Krumpen Biskop og nu Forstander udi Børglum, Anders Prior og menige Capaitel sammesteds. Af Provsterne i Børlum kan opregnes følgende: Olavus som 1251 blev Biskop i Børlum. Magnus 1293. Thrugillus Præpositus Ecclesiæ Burglanensis 1337. Olavus 1343 1355. Johannes 1374. Olavus 1393 Provst Jens Nielsson eller Johannes af Burlum 1405 1432. Jon Jenson Provst i Burlum 1445. Anders Jepson eller Ibsön 1457 1467 Provst Niels. Provst Simon Lesö 1495. 1500 Erik Walkendorf som siden blev Erkebiskop i Trundhiem. M. Anders Walkendorf 1506 M. Antonius Furstenberg Decretorum Doctor 1509 An. 1520 ved Doct Antonii Furstenbergs Resignation erholdt Biskop Niels Stygge Præsentation til Paven paa Provstiet i Børlum, og 1525 fik Biskop Stygge Krumpen af Kong Friderik I Brev paa Børlumkloster, dersom han Biskop Niels Stygge overlever. De faa Merkværdigheder, man nu ellers veed om dette Kloster, ere: An 1268 skienkede en adelig Frue ved Navn Gro i sit Testament Claustro Burlaund to Mark Penge. 1330 beskyldtes Biskop Tycho af Børlum at have voldelige indgaaet i Klosteret med endeel strandet Gods, og drevet Canikerne ud af deres Sove-Stue. 1587 solgde og skiødte Frue Else Herr Niels Erichsön Enke Baldirs Eng til Børlumkloster. 1389 gav Provsten og Capitelet i Børlum en Forpligt fra sig, at holde for Dronning Margretes Siæl en aarlig Begængelse og ævige Siælemesser, og tillige antoge Dronningen for en Syster i deres Kloster, og gjorde hende delagtig i alle de gode Gierninger, som skee i deres Kloster og Kirke. 1401 Skødede Frue Elsebet af Hesselbek til Børlumkloster et øde Byggested kaldet Padehede i Jerslev Sogn. 1402 skødede Frue Eline Bugge Herr Christen Wendelboes Efterleverske hendes Gods i Liungsvet til Klosteret. 1404 skødede Otte Oldeland til Kosteret alt sit Gods i Ulsted, Giøl, Aaldorp og Wogtorp. 1408 skødede Herr. Niels Iversen Hammelmose og Hammelmose Mølle med mange flere Gaarde til Børlumkloster. Samme Aar skiødede Droning Margrete endeel Jordgods til Klosteret, og skienkede derforuden til Jomfrue Mariæ Billede i Børlum Kloster en med Edelstene besat Guldkrone, og los sig af Capitelet give en skriftlig Forsikring, at amme aldrig skulde fravendes Klosteret, men alle Høitids-Dage settes på den hellige Jomfrues Hoved. 1413 skødede Johan Skarpenberg til Klosteret en Gaard i Lørslev Sogn kaldet Høwris. 1423 skødede Otte Oldelands Enke-Frue Margrete Henrichsdotter til Klosteret alt hendes Gods i Wandstadt og et Boel i Hiøring. 1429 Skødede Jens Nielsen af Avensberg til Klosteret en øde Gaard hos Mutsted i Jerslevherred. 1434 testamenterede Frue Elsebet Nielsdotter Hr. Woldemar Albretsöns Enke til Klosteret en Gaard i Wet i Ingstrup Sogn. 1438 gav Jens Lauridsön af Wathbek sig og sin Hustru i Børlumkloster med Wathbek og alt det Gods de havde i Timmerbye Sogn og Lille Kirke Sogn. 1455 gav Morten Nielssön i Elling til Klosteret en Gaard i

Tamholt for en ævig Messe. 1459 blev en Forligelse gjort imellem Biskop Jep og Provsten af Børlum om Tiende og om en Fiskegaard i Ritthe-Aae. 1467 blev taget et Tingsvidne om en Aalegaard, som Provsten lod bygge uden for Bangsbo Mark, og Børlumkloster har haft i fri Brugelse og Hevd. 1468 blev givet Laghevd paa Børlumklosters Saltkedler med deres Udgaard for Stranden, ligeledes paa alle de Aalegaarde og Aalegaardstede, som Provsten har ladet bygge, og paa alle de Fiskegaarde i Aaen til Børlumkloster, og paa alt Klosters øde Gods i Bangsbo Mark. 1473 blev taget et Vidne, at den Wald, som er opkast neden for Børlumklosters Gaard vesten for Gierendrup, var bygt ulovligt med Herremagt paa Børlumklosters rette Mark, og kaldes Wald Troldborig. 1484 stadfæstede Kong Hans det af Kong Christian I. givne Brev paa Børlumklosters Birkested. Udi dette Kloster havde Hr. Peder Thomæsøn været Munk, som drog ud til Vittenberg og studerede under Luthero, siden underskrev som Prest i Torum i Salling Kirke-Ordinantzen, og blev den første evangeliske Biskop i Vendelbo Stift. Efter gammel Fabel skal Munkene fra Klosteret haft en Løngang til Nonnerne i Vreilevkloster, samt til Ingstrup Kirke en Munkevei, hvoraf endnu vises Spor. Ved Reformationen blev klosteret seculariseret og gik i Kongens Være. Fra hvilken Tid af og indtil kort efter Souverainiteten det af Kongerne forlændes bort til adskillige Adelsmænd. Saa mange som man veed af de Kongelige Befalingsmænd i Børlumklosters Læn, blive siden ved dette Capitels Slutning anførte. 1540 fik Albret Skeel af Kong Christian III. Brev paa Børlumkloster, med saa Skiel at han skal give Presterne, som derinde ere, deres Underholdning til Klæde og Føde og bygge og forbedre Klosteret. I Aaret 1550 har Lænsmanden givet af Klosteret saadan Afgift: 250 Rinske Gylden, 150 Mark Danske, 20 smalle Læster Malt, 6 Tønder Smør, en Læst Koekiød, 400 Sider Flesk, og 100 tøre Giæs. 1563 pantsatte Kong Friderik II. Børlumkloster med tilliggende Gods til Lænsmanden Frands Banner for 293 Lod et halvt Qvintin ungersk Guld, 47 Rinske Gylden i gjort Guld, 180 vægtige Gold-Gylden, og 401 Lod Sølv. Dette Klosters Indkomster vare i forige Seculo for en Tid henlagte til Hofmesterens Underholdning paa det Ridderlige Academie Sorøe. Efter Souverainiteten blev Børlumklosters Læn, ligesom de andre Læne, til et Kongeligt Amt, og med de andre Vedsyssels Amter tillagt stift befalingsmanden som Amtmand. Men Klosteret og dets Bøndergods blev 1669, forvandlet til en particulier Eiendom, da Cancellier Peter Retz den 22 Junii mageskiftede sig samme til af Kongen imod Tygestrup i Siælland, han døde 1674. Hans Søn Christian Retz eiede Gaarden 1688. Siden Droning Charlotte Amalia. Efter Hende Kong Friderik IV. Som 1716 mageskiftede den til Prinsesse Sophia Hedevig imod Giordslev og Erikstrup i Siælland. Hun samme Aar solgde den til General-Major von Moesting, som atter samme Aar overdrog den til Justitzraad Friderich Kierskiold. Hans Dotter, som arvede Gaarden, havde først Johan Henrich Rantzov, siden General-Major de Thurah, som solgde den til nu værende Eier Oberste Jens de Poulson. Borgegaarden er to Etager høi af Grundmuur, med de høie hvælvede Kioldere under den foreste Længde, har et stort Gaards-Rum og en Mængde gipsede og moderne indrettede Værelser. Kirken, som indelukker Gaarden paa den nordre Side, er forhen beskreven. Klosteret bestod af 4 Længder, den østre, hvori var Ragestuen, hvor Munkene bleve ragede, og syndre Længde beboedes af Provsten og Canikerne, den vestre kaldtes Kongehuset hvor Kongerne logerede, naar de vare her i Egnen. Forgaarden er indsluttet med afdeelte Ladegaarde paa hver side, bestaaende af 3 Lader paa 104 Fag, samt 3 Stalde til 40 Heste foruden Følhoppernes Rum, og Huse til 416 Stykker Hornfæ. Disse Bygninger ere af Muur og Egetømmer, staaende tildeels paa fod af huggen Steen. Gaarden kigger høit, har dog store Parker og 5 Brynde. Den ligger 3 Fierdingvei fra Vesterhavet, og har ingen tilmaalet Forstrand. Den har Jus Patronatus til 6 Kirker, og fra gamle Tider Birke-Rettighed, hvortil Birke-tinget holdes om Tirsdagen. Der er 1766 anlagt et Teglbærerie, som frembringer Muursteen og Vandklinker af beste Sort. Af Fiskerie har Gaarden

knap til Huusbehov, og Godset intet, thi de ved Havsiden boende, der ei vedkomme dette Gods, drage sielden ud, og deres Fangst er ei betydelig. Garden har Forraad paa Bøgebrænde af Kolborns Endeels-Skov, og nogle Skovs-Parter ved Munkholt, Hathuus og Langtved, lader derforuden bierge Skov- og Hede-Tørv til Fornødenhed. Af Hede findes ikke meget i denne Egn, men vel stenig, suur og uduelig lyngstukken Jord, saa Ildebrand maae graves i de smaae Engsparter som Byer og Steder ere tilmaalte. Den saa kaldt Skollers-Hede, der er ligesom overfeldet med store og smaa Kampesteene, skal fordum have været bevoxen med Eege-Skov, men nu er der ei en Busk. Gaardens Bygning er anlagt saa got som i Midten af Markerne, hvilke nu værende Besidder har ladet paa nye indkaste og forsyne med 5 Lukkelser, hvortil gaaer brede Vaser. Han har bragt Jorden, som har 5 Aars Hvile, i saadan Drift, at der, for et Aar, er saaet ved 575 Tønder Sæd, og avlet 4931 Traver Korn, samt ved at frede Engene i Uhegneds Tid bierget 823 Læs Eng-Høe og 529 Læs Vaar-Høe, uanseet der holdes paa Agrene 70 Køer og 40 Bæster, saa at Gaarden kan behielpe sig med sin egen Vext, uden at opbære Tienderne paa Kierven. Bøndergodset, som udgjør 122 Plove, og end flere Huusfolk, ligge runden om Marken, og som Kornet udskibes der ved Stranden, kan Hoveriet ei regnes for stort. Bønderne give og saa ringe Landgilde, at endog Gaarde paa 7 Tønder Hartkorn yde i alt ikkun 2 Tønder Byg. Grunden er hele Strekningen igiennem. Leer af forskiellig Farve, med en halv Alens eller mere sort Muld oven paa, følgelig er den god og bærende, men Landmaalingen har for Gaard og Gods kort afskaaret Eiendommen, saa Bonden maae bruge hans Jord hvert Aar som Alsæd, des Aarsag falder ureent Korn og en Mængde Brandenborger, hvilke og gierne indfandt sig paa Hovedgaardens Marker, naar Eieren lod et par Aar gaae forbi, uden at lade dette Ukrud 2 a 3 gange udrødde, thi hvad et Hoved taber af Ureenlighed, er alt nok til et par snese Morgenfruers Opklekning. Bondens Opdræt af Creature er kun maadelig, saa han maa nære sig knap, og med Møie udrede sine Udgifter. Det meste af Eiendomen er Enemerke, Græsningen er og nogenledes god, og her kunde anlegges et Hollænderie paa 250 Køer, men for nærværende Tid holdes her Stald-Stude. Eieren har indrettet et Indlukke, ligesom i Marken, hvor 30 Stykker Høveder kan gøres fede. Hovedgaards Taxt 49 Tønder 5 Skiepper 3 Fierdingkar. Mølleskyld 1 Tønne 2 Fierdingkar. Derforuden er under Gaardens Brug med Kongelig Bevilling 26 Tønder 1 Skieppe. Bøndergods 717 Tønder 6 Skiepper 2 Fierdingkar 1½ Album. Skovskyld 7 Skiepper 1 Fierdingkar. Konge-Tiender 109 Tønder 4 Skiepper. Kirke-Tiender 173 Tønder.

Boller, i Tors Sogn Børlumherred, er en gammel Sædegaard. Borgegaarden saavelsom Ladegaarden bestaaer hver af tre Muur- og Bindingsverks Huse, et Loft høie, og med en Brandmuur imellem. Af Eierne vides: Matthis Torstensön af den Familie som kaldes Vognsen 1390 1408. Hans Søn Peder Matthisön af Boller Væbner levede 1447. Hans Svoger Mogens Stygge Iversön. Hans Søn Christen Stygge Værg for sin Fætter Jens Pedersen Vognsen. Denne Jens Pedersön, forbemelte Peder Matthisens Søn, skrev sig til Boller 1477. Hans Enke-Frue Maren Jensdotter Munk af Visborg, kaldet Rød eller Rosenrod, giftede sig siden med Jesper Lunov, og Jens Pedersens tvende Døtte arvede Gaarden, den ene Frue Johanne Vognsen fik Thomas Jensen Galskiöt som bygte Hvidstedgaard paa Bollers Gods, den anden Frue Karen Vognsen beholdt da ene Boller og fik Mogens Jonsen Wiffert, hun levede Enke 1520. Deres Dotter Johanne Wiffert fik Claus Iversen Dyre, som 1536 købte hendes Syds kendes Lod i Boller Hovedgaard og Gods og levede endnu 1547. Hans Søn Jens Clausen Dyre til Boller levede endnu 1581 gift med Frue Karen Stygge af Agdrup. Deres Søn Hans Dyre arvede Boller 1590. Hans Frue var Birgitte Skram, han skrev sig endnu 1621 til Boller, men maatte siden for Gield afhænde Gaard og Gods til Malte Sehested til Holmgaard. Hans Søn Jens Malteden Sehested til Boller blev i den Nederlandske Krig 1585.

Siden har Christian Retz eiet Gaarden, men 1689 blev den for en Gield, som han var udi til Rasmus Bartholm og Povel Vinding, dennem tildømt. Disse solgte den 1672 til en Kiøbmand i Aalborg Jens Hansen Berg, som 1694 fik Kongelig Bevilling at nyde denne Sædegaaard med lige Friheder som Adelen eller Kiøbenhavns Indbyggere. Hans Søn Jacob Jensen Berg fik Gaarden 1719. Han døde 1735 og hans Enke Johanne Maria Verkmester døde 1754 57 Aar. Peder Marcusen Mörk af Aarhuus fik deres Dotter 1755 og med hende Gaarden. Han holder Stude derpaa. Hovedgaards Taxt 34 Tønder 6 Skiepper 3 Fierdingkar 1 Album. Skovskyld 1 Tønde 6 Skiepper 2 Album. Mølleskyld 1 Tønde 4 Skiepper 3 Fierdingkar. Bøndergods 234 Tønder 5 Skiepper 1 Album. Skovskyld 3 Skiepper 2 Fierdingkar 1 Album. Mølleskyld 1 Skiepper 1 Album Tiender 54 Tønder.

Brotskov, i Brovst Sogn Øster Hanherred, er en meget gammel Herregaard, som formodentlig har sit Navn af Sognet den ligger i, da den i gamle Documenter findes nævnet Brovestskof. Ellers skrives Navnet derforuden paa adskillige Maader: Brodscov, Brotskogh, Brudeskoff, Brovtskoff, Brotskow, Brodskov, Brøtzskov, Bradhskov, Brotskoo, Broskov og Provtskoff. Borgegaarden bestaaer af fire Fløie, hvoraf den vestre er af Grundmuur til Etager høi bygt af Frands Rantzov og Frue Lisbet Rosenkrands, de øvrige tre ere eet Loft høie af Muur og Eegetømmer. Til det store Huus er i Gaarden bygt et Taarn, hvorigiennem Gangen falder til Værelserne. Porten er igiennem den syndre Fløi. Hvor lige for ligger Ladegaarden, bestaaende af 3 Fløie Bindingsverk med Straa-Tag. Norden bag Borgegaarden er et stort Huus til Meieriet, og fra den østre Fløi ere udbygte tvende Huse, i det ene er Stald, det andet har været brugt til Ridehuus, derimellem er en liden Urtehave. Østen for Gaarden paa den anden Side af Graverne, som Borgergaarden har været omgivet med, ligger en meget ziirlig og frugtbar Lyst- og Frugt-Have. Østen for Haven er en Levning af den Skov, som Gaarden i gamle Dage har været omringet af, bestaaende af nogle gamle Riis-Eege. Marken er skjønt Jordsmon og ligger rundt om Gaarden. Brotskov er berømt af sine overflødige Enge og Høe-Avling. Foruden de Enge, som ligge nær ved Gaarden, har den en Eng, næsten en Miil bortliggende østen fra Gaarden, som kaldes Ulfskovs-Eng eller Søe-Engene, og er $\frac{1}{2}$ Miil lang og $\frac{1}{4}$ Miil bred, hvorpaa i gode Aar kan avles 1000 Bønderlæs godt og fedt Høe. Norden for samme Eng har Gaarden et stort Krat af smaa Birke- og Elle-Træer, kaldet Ulfskov. Ved en Fierdingvei østen og norden for Gaarden ligger en stor Sø kaldet Nørøx-Søe, Brotskov alene tilhørende, hvori fiskes Aborrer, Giedder og Brasen. Imellem Gaarden og Søen er en god Tørvemose. I Søen voxer Mængder af Kavel eller Sive-Røer, som Bønderne i Efteraaret afskiære og bruge til Tag. Om denne Søe, som ikke er meget dyb, fortælles en Fabel, at der forud har staaet en Herregaard kaldet Brattensborg, som skal være siunken, og Bratskov i steden derfor opbyggt. Under Hovedgaarden, ved en Fierdingvei derfra, ligge tvende Avlsgaarde af god Bønder-Bygning, kaldet Synder- og Nørre- Skovsgaard, som forud have været beboede af Adel, og derfor ere Tiendefrie, men ellers skatte og skyldte som andet ufrit Gods. Til hver af disse Gaarde ligger et Stykke Krat, bestaaende af Hessel og Egepur. Denne Gaard har forud i mere end 300 Aar været i de Rotfelders adelige Familie. Den første man veed af disse Eiendomme, har været Hr. Ove Drost, som slog de 12 Røvere der laae for norden Skoven, og havde deres Stue i Sandisbiere hos Tofttegaard, hvorefter i Kæmpeviserne. Siden Brod Ingesön. Efter ham Torsten Rotfeld, kaldet den Vilde. Hans Søn Herr Ud Torstensön Rotfeld, som formodentlig er den Dominus Ugotus de Brovtskov, som levede i Kong Erik Menveds Tid og hvis Arvinger nævnes i et Doc. Af 1317. Hans Søn Ingvor Udsön Rotfeld. Hans Søn Niels Ingvorsön Rotfeld og Frue Margrete Sappi. Deres Søn Erik Nielsön Rotfeld Væbner 1414 1448 og Frue Ellen Dotting; Dersom det er ham, som ligger begravet paa Hospitals Kirkegaarden i Aalborg under en gammel forsledt Gravsteen, da er han død 1452 og hans

første Frue Katerina 1413. Hans Søn Niels Eriksøn Rotfeld 1458 1471 og Frue Ingeborg Rosensparre. Deres Søn Jens Nielsøn Rotfeld 1478 1504. Hans Søn Niels Jensøn Rotfeld 1520 1543 og Frue Anne Hög. Deres Søn Jens Nielsøn Rotfeld, som levede 1556 var den sidste Mand af Slegten, med hvilken Vaabenet blev nedlagt, og Frue Anne bilde. Af Brotskovs følgende Eiere vides: Falk Giöe Falksøn 1637. Frands Rantzov. Hans Søn Palle Rantzov, som 1677 afkiøbte sin Broder Ritmester Friderich Rantzov hans Part i Gaarden, og Frue Ungeborg Seefeld. Deres Søn Major Frands Rantzov og Frue Margrete Rothsteen. Oberste Grabbau til Urup fik deres Dotter, som er Enke og endnu eier Brotskov. Der holdes 100 Stand-Stude, og endeel Føde-Stude, samt et Hollænderie paa 100 Køer, og et Stuterie. Hovedgaards Taxt 71 Tønder 4 Skiepper 2 Fierdingkar. Bøndergods 507 Tønder 1 Skieppe 2 Fierdingkar 9/10 Album. Mølleskyld 4 Tønder 2 Skiepper. Tiender 133 Tønder.

Burholt, i Øster Brønderslev Sogn Jerslevherred, er en vel bygt og stor Avlsgaard, men upriviligeret. Den har fordum ligget under Børlumkloster; thi i et Pantebrev af 1564 siger Kong Friderik II. ”Vi sette os elskelige Christoffer Blik vor Mand og Tiener en vor og Børlumklosters Gaard udi Vendsyssel, kaldes Borholdt, udi Pant og Forvaring for 570 Lod Sølv, 450 Mark Danske og en Portugaløse” Af Eierne vides ingen, uden Capitain Peder Himmelstrup, og hans Enke. Nu Peder Iversen. Hovedgaards Taxt 24 Tønder 1 Album. Bøndergods 108 Tønder 3 Skiepper 1 Fierdingkar. Tiender 52 Tønder.

Clausholm, i Hellevad Sogn Jerslevherred, er en stor og smuk men upriviligeret Avlsgaard. De forige Eiere vides ikke. Nu tilhører den Friderich Hagström. Den staar for 15 Tønder 2 Fierdingkar 1 Album Hartkorn, og havde 1766 Bøndergods 135 Tønder 2 Skiepper 2 Fierdingkar 2 Album. Skovskyld 4 Skiepper. Tiender 77 Tønder.

Droninggaard, i Droninglund Sogn Jerslevherred, har tilforn hedet Skovsgaard, og var ikkun en Bondeggaard 1581 den Tid Hans Lindenov fik Hundslund Kloster af Kongen, men er siden bleven en Ladegaard til Hundslund Kloster. Nu er den en Herregaard for sig selv, indrettet i forige Seculo af Jacob Lindenov og er bleven hædret med dette nye Navn, da Hundslund af Dronning Charlotte Amalia blev kaldet Droninglund. Den har stedse fulgt Droninglund, haft de samme Eiere, og været indbefattet under Droninglunds Birk. Forpagteren holder deels Hollænderie og deels Stude til Besætning. Hovedgaards Taxt 55 Tønder 6 Skiepper 3 Fkr. 1 Alb. Bøndergodset er indsluttet under Droninglunds cortribuerende Hartkorn.

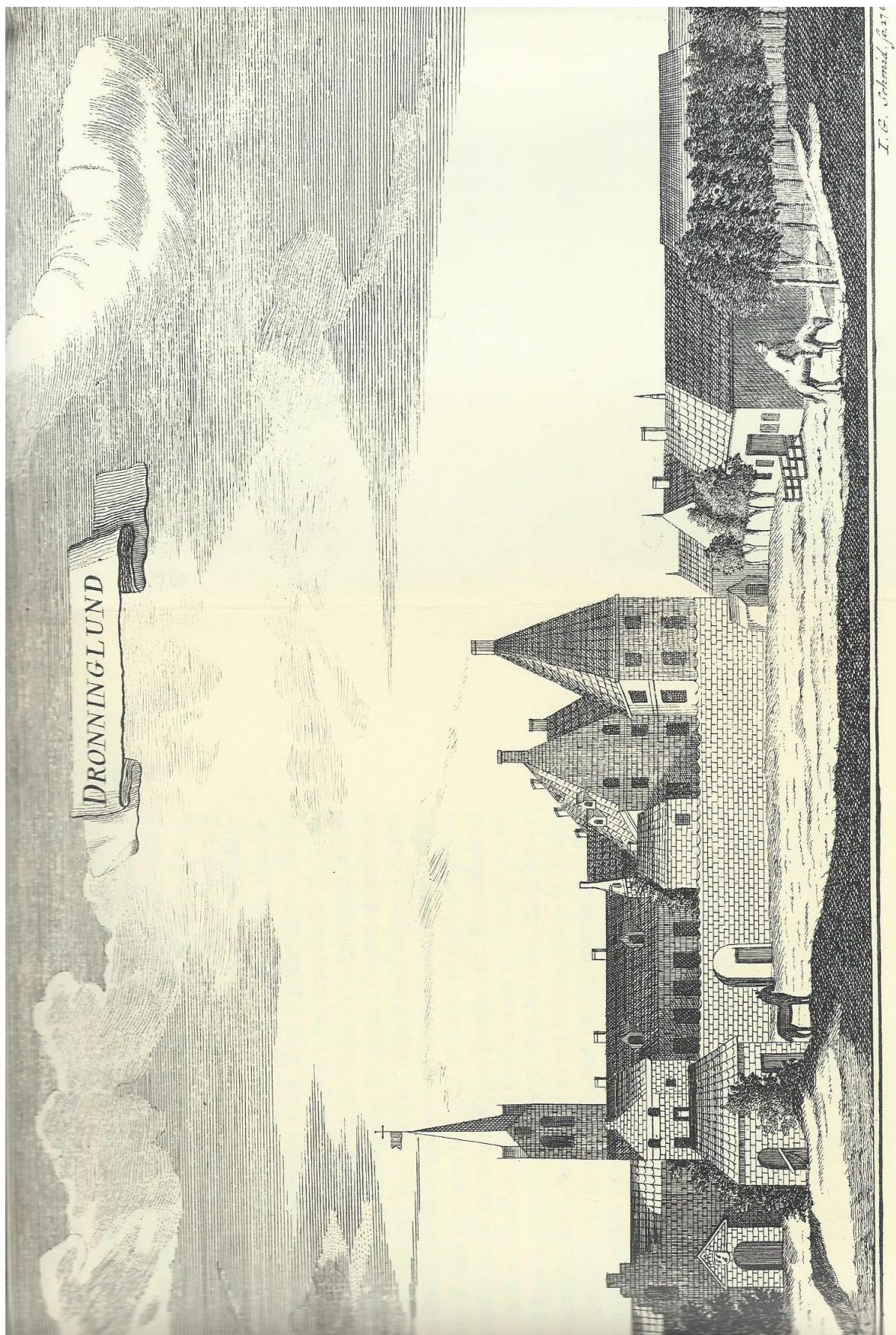
Droninglund, i Droninglund Sogn Jerslevherred, er en stor og anseelig Herregaard, som tilforn heed Hundslundskloster, indtil Droning Charlotte Amalia fik Stedet i Eie, og bærede det med det nye Navn Droninglund. Gaarden ligger 3 $\frac{3}{4}$ Miil fra Aalborg og har den smukkeste Situation i Vendsyssel. Før Reformationen har her været det gamle og berømte Nonnekloster kaldet Hundslundkloster. Man veed ikke, naar eller af hvem dette Kloster er anlagt, men at det har været et af de meget gamle, sluttet deraf, at det var af Benedictiner-Orden. Anno 1268 har en adelig Frue ved Navn Gro, som i sit Testament betænkte mange Klostere i Riget, ikke heller glemt Moniales in Hundslund 1393 skødede Droning Margrete til Hundslund Kloster endeel Gods i Nørre-Jylland, som hun af Henneske og Tymme Lembek havde bekommet, for et Alter at lade bygge og en ævig Messe at holde for hendes, hendes Forældres og Venners Siæle. Dette Klosters Forstandere vare en Priorinde og en Prior; thi et og andet gammelt Document nævner Priorisse og Convent i Nonneklosteret i Hundslund. 1473 var Johanne Mogensdotter Priorissa der i Klosteret. Af Priorerne har man fundet følgende: Laurentz Prior i Hundslund 1418. Erengisel Jensson Prior i Hundslund

Erik Pontoppidan, Den Danske Atlas Tomus V 1. Bind, 1769

1462 1478 Marquord Jul Prier i Hundslund 1486. Hr. Niels Pedersen Prior i Hundslund 1508. Anno 1531 har Mester Anders Gyldenstiern Degn i Roskilde og Forstander i Hundslund Kloster af Kong Friderik I faaet frie Birk til Hundslund Kloster og Hundslund Sogn. Ved Reformationen 1536 faldt dette, ligesom de andre Klostere, Kongen og Kronen til. 1541 fik Gabriel Gyldenstjerne af Kong Christian III. Hundslund Kloster i Pant for 967 Jochimsdaler og 43 Gylden i Skrekenberger hver Gylden regnet til 7 Skrekenberger. Efter hannem fik Eskil Giöe 1544 Klosteret for 3000 Rinske Gylden i Pant og Forlæning, med saa Skiel, at han skulde besørge de Jomfruer, som der indgivne ere eller vorde, deres tilbørlige Underholdning. Efter Eskil Giöe fik Erik Podebusk til Korup 1555 Hundslund Kloster for 3500 Jochimsdaler og 3000 Rinske Gylden i Pant og Forlæning, med samme Vilkor for de der inde værende Jomfruer. 1559 fik Frue Anne Olufsdotter Hr. Claus Podebuskes Efterleverske Kong Friderik II Bevilling at indløse Hundslund Kloster fra Lænsmanden Erik Podebusk, og fik derpaa Følgebrev til Klosteret. 1562 indløste Corfitz Ulfeld til Korbølle Klosteret for sidstnævnte Summa fra bemeldte Frue, og fik derpaa Kong Friderik II. Pant- og Forlænings-Brev, med saadan Clausul: ”Dog skal han holde Klosteret ved god Hefd og Magt, og forskaffe Jomfruerne, de som nu ere eller herefter der indgivendes vorder, tilbørlig Underholdning til Klæde og Føde, efter den Skik, som vi med vore Elskelige Danmarks Riges Raad gjort haver om Kloster-Jomfruernes Underholdning og ladet vore aabne Breve derom udgaae”. Corfitz døde kort derpaa, og Jacob Ulfeld blev bevilget at indløse fra sine Medarvinger Hundslund Kloster. 1568 blev Kosteret af Kong Friderik II atter pantsat til Frue Anne Olufsdotter for 3000 Rinske Gylden, 5375½ Daler, 63½ Lod Ungersk Guld, 99 dobbelte Ducater og 834 Lod Sølv, med saadane Vilkor: ”Dog ville vi os selv forbeholdet have alle de Bondgarns Stade og Sildfiskende udi Stranden, som hertil haver hørt til Hundslund Kloster, og ville vi holde vore egne Saltere, som der aarligen skal salte os til beste, hvis Sild der falder, skal og Frue Anne holde Klosteret ved god Hefd og Magt, og forskaffe Jomfruerne, de som nu ere eller her efter sig der indgivendes vorder, tilbørlig Underholdning til Klæde og Føde, efter den Skik, som vor kiære Herre Fader med Danmarks Riges Raad gjort haver om Kloster-Jomfruers Underholdning, skal hun og lade tiene os og Riget med fire gerust-Heste eller fire vergagtige Karle til Skibs, naar behov giøres”. Siden i samme Aar laante hun endnu Kongen paa samme Pant 500 Daler, og atter Anno 1570 2100 Mark i Danske Hvider, hvorved hun fik saadan Betingning, at nyde Klosteret med Fiskerie og anden Rettighed, saa frit som Jacob Ulfeld det for hende havde. Af alt dette sees, at der langt hen i Kong Friderik II. Tid endnu underholdtes Kloster-Jomfruer i Hundslund, men formodentlig ere de kort derefter uddøde. Efter Frue Anne Olufsdotter var Admiral Peder Munk den sidste som havde Hundslund Kloster i Forlæning. Anno 1581 den 6 Maji til Kolding blev gjort et Mageskifte imellem Kong Fridrik II. og Hans Johansen Lindenov til Fobislet, saaledes at Kongen fik Vormstrup og Østergaard Hovedgaarde med en stor Deel mere Gods i Jylland, og Lindenov derimod bekom Hundslund Kloster, med underliggende Gods og Møller, samt 22 Bondgarns Stader som ligge til fire Strandbyer, og med frit Birk og Birke-Rettighed over alt Godset. Derforuden skienkede Kongen hannem alt det Inventarium, som var der paa Gaarden, da Peder Munk afleverede den. Saaledes blev dette Kloster en particulier Eiendom, og forblev imod et hundrede Aar i den Lindenovske Familie. Hans Lindenov lod de anseelige Kloster-Bygninger i Stand sette, lod det rare Vand indlede, og gjorde Plan til adskillige Gaardens Herligheder, han døde 1595 og hans Enke-Frue Margrete Rosenkrands 1635. Deres Søn Herr Hans Lindenov til Hundslund D. R. Raad døde 1642. Hans sidste Frue var Elisabet Sophia Rantzov. Deres Søn Jacob Lindenov til Hundslund bygde og indrettede Skovsgaard, som nu kaldes Droninggaard, han døde 1672 og for ham samme Aar hans Frue Christence Brahe. Arvingerne solgte Gaarden til Cancellar Peter Reetz, som døde 1674 hvis Enke-Frue Anna Rammel 1690

afhændede Hundslund og Skovsgaard til Droning Charlotte Amalia, som lod dem kalde Droninglund og Droninggaard. Ved hendes Majestets Død 1714 faldt Gaarden i Arv til Kong Friderik IV. Som 1716 mageskiftede samme med Prinsesse Sophia Hedevig imod Giorslev, Søholm og Erikstrup i Siælland. Prinsessen igien 1730 overdrog den til Geheime-Raad og Ober-Kamerherre Carl Adolph von Plessen. Han solgte Gaarden 1736 til Jacob Severin, som døde 1753. Derefter bleve Gaardene solgte til Greve Vedel, og han igien solgte dem til Geheime-Raad Herr. Adam Gotlob Moltke Greve til Bregentved, som endnu eier dem. Droninglund har fra gamle Tider haft sit eget Birk, hvorunder Droninggaard og Hals sorterer, Birketinget holdes paa Droninglund om Løverdagen. Borgegaardens Bygning bestaaer af tre Grundmurede Huse, to Etager høie, med to Pavillons, indlukket med en høi Brand-Muur mod Norden. Kirken dom forhen er beskrevet, er ved en Tver-længde tilheftet den østre Side af Gaarden, og zirer Gaarden med sit smukke Spir. Ladegaarden er mest af Grundmuur og noget af Eege-Bindingsverk. Vandet ved Droninglund bestaaer af skønt rindende Veld-Vand, som har sit Udspring af en Sandbanke en halv Miil fra Gaarden, og ledes dertil ved en kunstig Bek, hvilken flyder under tvende af Borgegaards Bygningerne, hvor Brygge- og Tvet-Husene ere indrettede, igiennem Borgegaarden, og driver den derved værende og siden en anden lidet fra Gaarden liggende Vand-Mølle. Foruden Hals Skov, som bestaaer af Eeg og Bøg og overflødig Gierdsel-Hug af Elle og Birk, har Gaarden paa tre Sider store Eege- og Bøg-Skove, som, naar fuld Olden falder, kan fede 1000 Svin. Der er vidtløftig Jagt af stort og smaat samt Fugle-Vildt. Der ere endeel smukke og til Nytte anlagte Lyst- Frugt- og Køkken-Haver. Tild Gaard og Gods er overflødigt Fiskerie; thi foruden 14 Fiske-Parker og Gravene omkring Ladegaarden, som alle med Karper, Karudser, Brasen, Gedder og Aborrer ere besatte, falder der og Strandfisk af Godsets Hav-Fiskerie, i Limfiorden ved Hals Aal- og Sild-Fiskerie, og i Havet af Torsk, Ørreder, Flyndre og Sild foruden tre Mølle-Søer og en Aae forsynet med Gedder, Aborrer og Krebs, samt adskillige Damme med Karudser paa Godset. Noget fra Gaarden er bygt en Tegl-Ovn til et Teglbrenneries Anlegning, hvortil findes meget got Leer strax derved. I enden af Droningskunds Skov ½ Miil fra Hals sees Rudera af en Skibbroe og et Skibbygger-Verft, som var anlagt af Jacob Severin til Droninglund, hvor der blev bygt adskillige Grønlandsfarere og andre mindre Fartøier. Paa Gaarden boer Forvalteren, saavel som en Forpagter, som holder Stuterie og Stude til Besætning. Til Gaarden kan faaes 116. Tønder Rug, 58 Tønder Byg 270 Tønder Havre, og avles 1000 a 1400 Læs Høe. Hovedgaards Taxt 92 Tønder 4 Skiepper Skovskyld 61 Tønder 7 Skiepper 3 Fierdingkar 1 Alb. Mølleskyld 1 Tønde 2 Fierdingkar. Bøndergods til begge Gaardene Droninglund og Droninggaard med Hals Ladegaard og Gods derunder beregnet 788 Tønder 2 Album. Skovskyld 5 Skiepper 1 Fierdingkar 1 Album. Mølleskyld 15 Tønder 7 Skiepper 2 Fierdingkar. Tiender 60 Tønder.

Dybvad, i Skiæve Sogn Børlumherred, er en complet Sædegaard. Dens Bygning er Muur og Bindingsverk, undtagen to Grundmurede Gavle paa Laden. Denne Gaard og Knudseie skal længe have tilhørt de Skeeler. Siden Christian Retz til Børlumkloster og Frue Ide Sophia Skeel. Deres Dotter Sophia Retz fik General Major Carl Ferdinand von Staurenberg. Han Solgte Gaardene til Jens Todberg. Og denne igien til Krigs-Raad Jens Glerup, som holder Stald-Stude til Besætning. Hovedgaards Taxt 46 Tønder 7 Skiepper 3 Fierdingkar. Bøndergods 314 Tønder 7 Skiepper 1 Fierdingkar. Mølleskyld 7 Tønder 3 Skiepper 2 Fierdingkar ½ Album. Tiender 16 Tønder.

Egeberg, i Ugilt Sogn Vennebergherred, er en gammel men ucomplet Sædegaard, fordum beboet af Adel. Borgegaarden er ikkun eet og Ladegaarden 3 Huse. I gamle Breve skrives Navnet undertiden Jegeberg, som er efter den Jydske Udtale. Af Eierne nævnes: Peder Stygsön af Jegeberg 1463 Niels Peerson af Egeberg og Frue Ingerd Mortens Dotter 1472. Jost Nielsön til Egeberg Væbner 1487 1507 Mogens Jostsen 1543. Siden veed man ingen for Niels Galde, som døde 1659 og Frue Lisbet Kaas. Deres Dotter Dorte Galde fik Friderich Unger, som døde 1686. Deres Søn Henrich Under døde 1693 50 Aar. Efter hannem en Motzfeld, som solgde Gaarden til Anders Brönsdorf. Efter ham Henrich Kierulf, af hvis Arvinger C. V. Ginchel Bergh Kiøbte Gaarden. Nu eies den af Sixtus Cordtsen. Denne Gaard har en Tid lang haft samme Eier som Linderumgaard. Nu boer en Forpagter paa Gaarden, som holder Stude til Besætning. Hovedgaards Taxt 14 Tønder 7 Skiepper 3 Fierdingkar 2 Album. Mølleskyld 4 Skiepper 1 Fierdingkar.

Eget, i Skierum Sogn Venneberghered, som og undertiden skrives og nævnes Jeget, er en gammel men ucomplet Sædegaard, dog Tiende-Frie. Borgegaarden bestaar af tre Længder, Muur og Bindingsverk, og Teglhængte, derved er skiön Fiskedam paa den ene Side Ladegaarden ligeledes tre Længder med Straa-Tag. Af Eierne vides: Mads Orne eller Worning, som lod gjøre Laughævd paa Eeget Gaard og Gods ved 1478. Sören Orning og Frue Ellen Galskiöt. Villum Orning og Frue Kirsten Hög 1602 Jörgen Orning til Jeget døde 1644. I nyere Tider Biskop Christopher Mumme som solgde Gaarden til Peder Blok Stampe. Af ham kiøbte Anders Brönnum den 1754. Siden Jens Todberg. Nu værende Eier er Peder Glerup. Der holdes Stude til Besætning. Hovedgaards Taxt 18 Tønder 3 Skiepper. Mølleskyld 2 Skiepper 2 Album. Bøndergoods 19 Tønder 5 Skiepper 1 Album.

Elkier, i Sulsted Sogn Kierherred, som og kaldes Synder-Elkier, ligger paa et smukt Sted, en Fierdingvei fra Vraa, hvis Eier og denne Gaard tilhører. Borgegaarden bestaaer af et Grundmuret og et Bindingsverks Huus med Graver om, og Ladegaarden af Muur og Bindingsverk. Gaarden er meget gammel, og findes kort efter 1300 i Documenter nævnet Curia Ællækyær in Kyerræhæret. 1327 har Hr. Jens Munk eiet Elkier, som han paa sin Fruers Gunners Side havde arvet efter hendes Broder Jon Augesön. 1407 nævnes Dominus Nicolaus de Elkier Miles. Af senere Eiere berettes nogle af de Holker og Höger at have været. Siden Baron Peder Rodsteen Stiftamtmand i Aalborg. Han solgde Gaarden til Frue Kirstine Bek Friderich Rodsteens Enke. Efter deres Dotter Frøken Else Elisabet Rodtsteen fik hendes Systerdotter Frøken Kirstine Birgitte Bille Gaarden. Hun blev gift med Schak Vittinghof Greve af Holk, som nu eier Vraa, Elkier, Lengsholm og Ellinggaard. Gaarden beboes af en Forpagter, som holder Stald-Stude. Hovedgaards Taxt 44 Tønder 5 Skiepper 2 Fierdingkar 1 Album. Mølleskyld 2 Skiepper 2 Album. Bøndergodset er indberegnet under Vraaes Hartkorn.

Nørre Elkier, i Mosbiørg Sogn Hornsherred, har før tilhørt nogen af de Brokdorfer, siden Kammerraad Hauch, og nu Jens Brönlund. Forpagter holder Hollænderie og Stude. Hovedgaards Taxt 35 Tønder 6 Skiepper. Skovskyld 3 Skiepper 2 Fierdingkar 1 Album. Bøndergoods 203 Tønder 7 Skiepper 1 Fierdingkar 1 Album. Mølleskyld 1 Skieppe 1 Album. Tiender 48 Tdr.

Ellinggaard, i Elling Sogn Hornsherred, er en gammel Herregaard, liggende trt ved en Aae, som driver to Vandmøller. Gaarden har skiönt Anseende og Udsigt til Havet. Den er ziret med en smuk

Have, og har god Bygning baade paa Borge- og Ladegaard, begge af Muur og Bindingsverk, den første teglhængt, den sidste straatækket, og imellem begge er Brandmuur. Anno 1466 har Maurids Nielssön Gyldenstjerne af Aagaard taget et Tingsvidne, at fra Ugerbek og til Strandby Skov og Mark, til Ellingaae, og Elling Aae er fri Fiskevand ud i Havet til Ellingsgaard og Lyerbek, og saa fra Elling-Aae og til Fladbek, og saa igiennem Lyeern, er Maurids Nielssöns rette Arv og Endeel til Ellingsgaard. 1470 nævnes Morten Nielssön i Ellingsgaard Væbner. 1331 Velbaaren Mand Jost Nielssön af Ellingsgaard. 1543 Jens Munk i Ellingsgaard. Af følgende Eiere vides ingen, forend Rogens Admiral Hr. Henrich Bielke 1652. Siden Eiler Banner, som indrettede Ellinglund til en Sædegaard og kaldede den Bannerslund. Af hannem købte Frue Kirstine Bek Ellingsgaard og Bannerslund. Med hendes Dotter Frue Ide Rodtsteen fik Conferentzraad og Stiftamtmand Jörgen Bille dem med meget Gods, han døde 1736. Med hans Dotter Frue Kirstine Birgitte Bille har nu værende Besidder Schack Vittinghof Greve af Holk arvet dennem. Paa Gaarden holdes Stude til Besætning. Hovedgaards Taxt 32 Tønder 2 Skiepper. Bøndergods 201 Tønde 4 Skiepper 3 Fierdingkar 2 Album. Mølleskyld 9 Tønder 4 Skiepper 2 Fierdingkar.

Eskier, i Mosbiørg Sogn Hornsherred, er en gammel Sædegaard, som forudm længe skal have været i de Högers Familie, endskiønt andre ville meene, at det er Eskier i Salling som har tilhørt de Höger. Borgegaarden bestaaer af et Bindingsverks- og to Grundmurede Huse, paa det ene staaer J. H. S. 1608 paa det andet E. E. H. og K. L. B. 1679, det er Eiler Eilersen Holm og Kirstine Lauridsdotter Bugge. Ladegaarden bestaaer af tre Længder Huse Muur og Bindingsverk med Straa-Tag. De gamle Eiere skal have været: Niels Hög og Frue Karen Lykke. Deres Søn Peder Hög D. R. R. og Marsk og Frue Kirsten Rekkenberg. Deres Søn Niels Hög til Eskier. D. R. R. og Marsk død 1524 og Frue Karen Giöe, Eskil Hög og Frue Ellen Banner. Deres Søn Jacob Hög til Eskier og Frue Johanne Krumpen. Jörgen Hög og Frue Anna Stygge. Erich Hög og Frue Christence Dyre. De nyere: Eiler Eilersen Holm som døde 1706 om hvis Donationer see Hofmans Fundatzer Tom IV. Pag. 346 seqv. Hans Dattersøn Peder Brönsdorph. Nu dennes Enke. Paa Gaarden holdes Stude. Hovedgaards Taxt 25 Tønder 2 Skiepper 1 Fierdingkar 1 Album. Skovskyld 1 Tønde 6 Skiepper 2 Album. Mølleskyld 1 Td. 2 Fk. Bøndergods 217 Tdr. 2 Skpr. 1 Fk. 1 Alb. Skovskyld 1 Skp. 1 Alb. Mølleskyld 1 Td. 1 Skp. 2 Fk Tiender 34 Tdr.

Fuglsig, i St. Olai Sogn ved Hiøring i Vennebergherred, Borgegaarden bestaar af tre Fløie Muur og Bindingsverk af Eege-Tømmer og teglhængt, nye opbyggt ved 1750 af Jens Sand, efterat den forige en Tid lang tilforn var afbrændt. Ladegaarden bestaar af 6 Huse Bindingsverk med Straatag. Af Eierne vides ikke nogen, forend Henrich Lange som døde 1671 og begge Fruer Anna von Ahlefeld død 1655 og Hippolita Hahn død 1693. Deres Dotter Jomfru Anna Lange Testamenterede Gaarden til Generalmajor Moesting, han atter til Jomfru Ingeborg Juul til Vreilevkloster, og hun igjen til Frøken Hedevig Vind, som fik Geheimeraad Greve af Holstein til Lethrabort. Han solgte Gaarden til Cancellieraad Claus Ermandinger, og han igjen til nu værende Eier Jens Sand. Paa Gaarden holdes Stude til Besætning. Hovedgaards Taxt 25 Tdr. 5 Skpr. 2 Fk 1 Alb. Mølleskyld 2 Skiepper 2 Alb. Bøndergods 277 Tdr. 1 Skp. 3 Fk. 1½ Alb. Mølleskyld 4 Tdr. 2 Skpr. Tiender 15 Tdr.

Gierumgaard, i Gierum Sogn Vennebergherred, er en liden frie ucomplet Sædegaard, som i gamle Dage har været beboet af Adel, iblant andre nævnes Frue Elne i Gierom 1520. Anno 1598 har Gaarden tilhørt Vogn Orning og Frue Margrete Basle. Bygningen er nu ikkun liden og slet, siden Raalings Huset Aar 1716 afbrændte. Eierne var 1756 Claus Hansen, nu Hans Hauman. Hovedgaards Taxt 12 Tdr. Bøndergods 5 Tdr. 6 Skpr. 3 Fk. 2 Alb.

Erik Pontoppidan, Den Danske Atlas Tomus V 1. Bind, 1769

Gietterup i Ulsted Sogn Kierherred, er en uprilegeret Avlsgaard, som tilhører Greve Holk til Vraa. Hovedgaards Taxt 26 Tdr. 3 Skpr. 1 Fierdingkar. Skovskyld 1 Skp. 3 Fk.

Hasven, i Hørby Sogn Børlumherred, er en ucomplet dog privilegeret Sædegaard, fordum beboet af Adel, som nu tilhører Major Bugges Enke-Frue til Bøgsted, og er forpagtet bort. Der holdes Stude til Besætning. Hovedgaards Taxt 25 Tdr. 5 Skpr. 2 Fk. 2 Alb. Skovskyld 4 Tdr. 3 Skpr. 1 Fk. 2 Alb. Mølleskyld 1 Td. 2 Fk.

Hals Ladegaard, i Hals Sogn Kierherred, er en uprilegeret Avlsgaard, som ligger under Dronninglund, og er Greve Moltke tilhørende. Derpaa boer en Forpagter som holder deels Stude, deels Hollænderie. Hovedgaards Taxt 13 Tønder 7 Skiepper 3 Fierdingkar 1 1/3 Album. Bøndergodset i Hals og Tienderne er beregnet under Droninglunds Hartkorn.

Hamelmose i Tise Sogn Jerslevherred, er en stor og meget gammel Sædegaard, som deraf er merkelig, at den haver tvende Eiere, Halvparten tilhører den Grevelig Rantzovske Familie og hører til Grevskabet Rosenvold, den anden halve Deel er underlagt Stamhuset Birkelse og tilhører den Scheelske Familie. Borgegaarden bestaaer af tre Fløie, et Grundmuret Huus til Østen og tvende af Bindingsverk, til Vesten er Gaarden indlukt med en gammel Brandmuur. Ladegaarden er af Muur og Bindingsverk. Anno 1336 nævnes Saxe Pedersön de Hamolmosa armiger. Ved 1343 har den rige Herr Peder Wendelbo, som formodentlig var en Søn af forige Eier, og havde været Rigets Drost under Kong Christoffer II. eiet og beboet Hamelmose. Derom findes et Tingsvidne taget 1513 paa Jerslevherreds Ting af 8 Mænd, at de havde hørt og spurt af deres Fædre og Forældre, at Hamelmose og Hamelmose Fang og Hamelmose Mølle var Herr Vendelboes rette Arvegods, og at han boede selv i Hamelmose Gaard. Anno 1408 har Herr Niels Iversen skiødet til Børlumkloster og Vendelbo Stift Hamelmose og Hamelmose Mølle med mange flere Gaarde. 1501 har Provsten af Børlum med Laghevds Brev indvordet Hamelmose Gaard og Mølle og alt Tiise Sogn. Ved Reformationen 1536 fladt denne Gaard, med det øvrige Geistlige Gods til Kongen og Kronen. 1541 fik Albret Skeel til Rostrup af Kong Christian III. Ved Mageskifte Kronens Gaard Hamelmose og Hamelmose Mølle, med al deres Tilliggelse, Hestehave, Enemerke og Almind. Hans Frue var Kirsten Sandberg Efter dem deres Søn Christen Skeel til Fusinge som døde 1595 og Frue Margrete Brahe. Deres Søn Otte Skeel til Hamelmose som døde 1634 og Frue Birgitte Lindenov. Deres Søn Christen Skeel til Hamelmose døde ugift. Hans Syster Frue Ide Skeel var gift med Friderich Rantzov til Asdal, og har formodentlig faaet halv Hamelmose efter Broderen. Hvilken halve Deel Sønnen Greve Otto Rantzov arvede, og deraf tillige med Rosenvold og Asdal stiftede for sine Descendenter et Stamhus eller Grevskab, som hans Søn Geheime-Raad Herr Christian Greve af Rantzov til Brahesborg endnu besidder. Den anden halve Deel af Hamelmose blev hos den Skeelske Familie, og faldt til Etats-Raad Otte Skeel Ottesön, som oprettede Stamhuset Birkelse og lagde derunder Hiermetslevgaard og halv Hamelmose. Han døde 1696 Hans Broder Jörgen Skeel til Broholm fik Stamhuset. Hans Søn Capitain Christopher Skeel. Hans Broder Capitain Anders Skeel til Mullerup som døde 1702. Efter hannem Kamer-Junker Ove Skeel. Siden Anders Skeels Søn Geheime-Raad og Stiftbefalingsmand Herr Holger Skeel. Nu hans Søn Kammerherre Andreas Skeel. Forpagteren holder Stald-Stude. Hovedgaards Taxt 60 Tønder 6 Skiepper 3 Fierdingkar. Mølleskyld 17 Tønder. Bøndergods 359 Tønder 3 Fierdingkar 2 Album. Skovskyld 5 Skiepper 2 Fierdingkar 2 Album. Mølleskyld 1 Tønde 2 Fierdingkar. Tiender 17 Tønder.

Haverholm i Vreilev Sogn Børlumherred, er en ucomplet Avlsgaard, som hører under Vreilevkloster.

Erik Pontoppidan, Den Danske Atlas Tomus V 1. Bind, 1769

Heiselt, i Torslev Sogn Børlumherred, er en ucomplet Sædegaard, som fordum skal have været i de Rothsteners og Holkers Eie. De sidste Eiere have været: Lars Broholt, Niels Iversen. Der holdes Stude til Besætning. Hovedgaards Taxt 17 Tønder 3 Skiepper 1 Fierdingkar. Skovskyld 3 Fierdingkar. Mølleskyld 2 Skiepper 2 Fierdingkar. Bøndergods 92 Tønder 5 Skiepper 3 Fierdingkar. Mølleskyld 3 Tdr. 5 Skpr 5 Fk. 2½ Album.

Hestrupgaard, i Hestrup Sogn Børlumherred, er en ucomplet Avlsgaard, som tilforn har tilhørt nogen af den Adelige Familie Unger. Siden Otte Vilholt, Lars Thorsen som døde 1767. 72 Aar. Paa Garden holdes Stude til Besætning. Hovedgaards Taxt 21 Tønder 3 Skiepper 2 Fierdingkar. Bøndergods 109 Tønder 2 Skiepper 1 Fierdingkar ½ Album. Tiender 20 Tønder.

Hiermislevgaard, i Tolstrup Sogn Jerslevherred, er en gammel adelig Sædegaard. Borgegaarden bestaaer af fire Fløie, de trende Bindingsverk og den fjerde Grundmuur, som staaer til vesten, alt teglhængt og ikkun én Etage. Paa en Camin findes i Steen udhugen Envold Kruses og Frue Else Marsvins Vaabener, som siges at have bygget det Grundmurede Huus. Ladegaarden er af Bindingsverk og Straatækket. Om Eierne vides følgende: Anno 1481 skrev Johan Mortensön sig til Hiermynsløffgaard. 1492 gjorde Thomas Thordsön paa sin Systers Frue Marine Thords Dotters og sine Systerbørns vegne Laghævd paa Hiermislevgaard. 1520 nævnes en Enkefrue, Frue Dorethe i Hiermindslev, hvis Mand formodentlig havde været Niels Mortensön Wognsen til Hiermislevgaard. 1532 Bagge Griis Væbner i Hiermislevgaard. 1534 blev Hiermislevgaard brændt af Skipper Clemen. 1569 levede Jens Thomäsön til Hiermislevgaard. 1594 har Envold Kruse eiet Hiermislevgaard, som døde 1621. Hans Søn Jörgen Kruse og Frue Beate Bülov. Siden er Gaarden lagt under Stamhuset Birkelse, og tilhører den Skeelske Familie. Forpagteren holder Stand-Stude. Hovedgaards Taxt 81 Tønder 4 Skiepper 2 Album. Mølleskyld 10 Tønder 5 Skiepper. Bøndergods 285 Tønder 3 Skiepper 2 Fierdingkar 1½ Album. Skovskyld 9 Tønder 3 Skiepper 3 Fierdingkar 1½ Album. Mølleskyld 19 Tønder 3 Skiepper 3 Fierdingkar 1½ Album. Tiender 126 Tønder.

Høgholt, i Hørnsted Sogn Vennebergherred, har fordum tilhørt den Adelige Familie Hög, og af samme faaet Navn. Dens Eiere i nyere Tider har været Eiler Eilersen Holm til Eskier som døde 1796. Hans Svigersön Justitz-Raad Jespersen. Nu Niels Jespersen. Der holdes Stuterie og Stude til Besætning. Hovedgaards Taxt 50 Tønder 6 Skiepper 1 Fierdingkar 1 Album. Skovskyld 2 Tønder 5 Skiepper 1 Fierdingkar. Mølleskyld 1 Tønde 4 Skiepper 3 Fierdingkar. Bøndergods 243 Tønder 1 Skieppe 2 Album. Skovskyld 1 Tønde 7 Skiepper 1 Fierdingkar. Mølleskyld 1 Tønde 2 Fierdingkar. Tiender 12 Tønder.

Hørbylund, i Hørbye Sogn Børlumherred, er en meget gammel Adelig Sædegaard. Borgegaarden, saavelsom Ladegaarden, er af Muur og Bindingsverk, den første med Tegl-Tag, den anden med Straa-Tag. Rundt om Borgegaarden ere skønne Grave og Fiskedamme. Af Eierne vides: Petrus Niclessen de Höbylund 1319. Jesper Thordsön til Hørbylund som døde 1526 og Frue Mette Wiffert som døde 1566. Siden nogle af de Orninger. Jomfrue Kirstine Juul som døde 1674. Jörgen Galt som døde 1684 og Frue Eva Unger som døde 1694. Cancellie-Raad Lave Arnfeld, hvis Enke-Frue Anna Sophia Pachs til Sæbygaard solgte Gaarden til nu værende Eier Anders Christensen Bröndum. Paa Gaarden holdes Stude til Besætning. Hovedgaards Taxt 19 Tønder 4 Skiepper 3 Fierdingkar. Skovskyld 5 Skiepper 2 Fierdingkar 2 Album. Mølleskyld 1 Tønde 4 Skiepper 3 Fierdingkar. Bøndergods 206 Tønder 4 Skiepper. Skovskyld 1 Skieppe 1 Album. Tiender 2 Tønder 6 Skiepper.

Hvidstedgaard, i Tors Sogn Børlumherred, omtrent midt i Vendsyssel liggende, skrives undertiden Hvidstedgaard og Hvilsted. Borgegaarden af 3 Fløie et Loft høi Teglhængt, saavel som Ladegaarden af 4 Længder med Straa-Tag, er af Muur og Bindingsverk nye opbyggt af Peder Munk. Under Hvidstedgaard ligger den upriviligerede Avlsgaard Mølgaard og Spangerhede. Saa hører og dertil Ugilt og Tors Kirker. Denne Gaard skal have haft saadan Oprindelse: Ved Anno 1470 fik Johanne Vognsen Jens Pedersens Dotter af Boller, Thomas Jensen Galskiöt, og bygte sig da Hvidstedgaard paa Bollers Gods. Hans Søn Wille Thomæsön Galskiöt 1543. Hans Søn Thomas Galskiöt udløste paa Skiftet 1571 sine tvende Brødre Tyge og Wille Galskiöt, og har formodentlig oprettet Gaarden til en frie Sædegaard. Hans Dotter Elsebet Galskiöt fik Jver Dyre, som med hende bekom Hvidstedgaard, han besad Gaarden 1604 og solgde den 1642 til Jomfrue Johanne Lykke. Hun blev 1647 gift med Henrich Belov, som 1653 skrev sig til Hvidstedgaard. Han døde 1659. Hans Enke besad Gaarden til 1676 da den ved Indførsel kom til Biskopen i Aalborg D. Matthias Foss. Siden har den tilhørt Jens Jensen Wissing i Aarhuus Mølle. Han solgde den 1696 til Jespersen af Aalborg som siden blev Cancellie- og Justitz-Raad. 1732 er Gaarden ved Immission kommen til Christian Fisker til Allingaard, som 1742 solgde den til Peder Mortensen Munk, hvis Enke Anne Marie Riber siden har besiddet Gaarden. Nu værende Eier er Ditlev Fisker. Der holdes Stude til Besætning. Hovedgaards Taxt 21 Tønder 3 Skiepper 3 Fierdingkar 2 Album. Skovskyld 5 Skiepper. Bøndergoods 281 Tønder 6 Skiepper 3 Fierdingkar 2 Album. Tiender 41 Tønder.

Kiersgaard, i Tornbye Sogn Hornsherred, er en frie men ucomplet Sædegaard. Borgegaarden er 2de Fløie af Muur og Bindingsverk. Gaarden skal længe have tilhørt de Kruser, af hvilke Jörgen Kruse 1665 og Frue Christentze Dyre sidst eiede den: De sidste Eiére have været: Justitz-Raad og Landsdommer Envold Heug. Peder Iversen Forpagter paa Hamelmose. Niels Kier. Hans Enke Karen de Hemmer solgde Gaarden 1759 til Commerce-Raad Jens Berg. Der holdes Stude til Besætning. Hovedgaards Taxt 22 Tønder 7 Skiepper. Bøndergoods 124 Tønder 2 Skiepper 2 Fierdingkar 1 Album. Mølleskyld 6 Tønder 3 Skiepper. Tiender 26 Tønder.

Kiølskegaard, i Hallund Sogn Jerslevherred, skrives og i ældre Documenter Kiølsøgaard. Borgegaarden bestaaer af 3 Fløie én Etage høi, Ladegaarden ligesaa af tre Huse, altsamen af muur og Bindingsverk. For Reformationen hørte denne Gaard til Vendelbo Biskopdom, og man finder endnu af den sidste Børlumske Biskop Stygge Krumpen et Forlænings-Brev derpaa af 1524 som formelder: ”Vi unde og forlæne os elskelig Jacob Eskilsön vor kiære Svoger og vor kiære Søster Johanne Krumpen hans Hustrue en vor og Biskopdomets Gaard Kiølsøgaard, med en Mølle derhos ligger, qvit og fri, uden al Biskopelig Tynge, i begge deres Livs Tid”. Anno 1536 hiemfaldt denne Gaard med alt det geistlige Gods til Kongen og Kronen. Bemelte Frue Johanne Krumpen Jacob Eskilsen Högs Enke beholdt Gaarden i Forlæning indtil 1553 da deres Søn Just Hög til Vang af Kong Christian III. blev forlænet med Kiølsøgaard og hosliggende Mølle. Hans Enke-Frue Sidsel Bilde blev 1560 af Kong Friderik II forlænet med Kronens Gaard Kiøskegaard og Kiølske Mølle. Naar og til hvem Gaarden siden fra Kronen er afhændet, veed man ikke. Men de sidste Eiére have været: Oberste Friderich Christian Rantzov til Rodstenseie og Kanegaard. Jacob Frandsen Hiort. Jesper Lykke. Hans Søn Peder Marqvard Lykke. Paa Gaarden holdes Stude til Besætning. Hovedgaards Taxt 25 Tdr. 3 Skpr. 1 Fk. Mølleskyld 7 Tdr. 2 Skpr. 3 Fk. Bøndergoods 260 Tønder 4 Skpr. 3 Fk. 1 Alb. Skovskyld 2 Skpr. 2 Fk. Mølleskyld 6 Tdr. 4 Skpr. 2 Fk. 1 Alb. Tiende 124 Tdr.

Knivholt, i Flade Sogn Vennebergherred, er en gammel Sædegaard, som i et Document af 1419 kaldes Knyfholtegaard og i et andet Knyffolt. Borgegaarden er indbyggt af fire Fløie, og

Erik Pontoppidan, Den Danske Atlas Tomus V 1. Bind, 1769

Ladegaarden bestaar af tre Huse. Af Eierne vides: Olof Lunge til Knivholt 1457 Mogens Juul til Knivholt 1569 1577 og begge Fruer Ingeborg Galskiöt som døde 1551 og Inger Tideman, som endnu levede 1592. Hans Dyre til Knivholt 1646. Hans Enke-Fruer Anne Pedersdotter Maaneskiöld levede endnu 1656. Niels Arnfeld som døde 1679. 76 Aar og Fruer Karen Dyre. Deres Søn Commandeur Otto Arnfeld, som døde 1720 81 Aar. Hans Søn Kammer-Junker og Ritmester Hans Arnfeld. Hans Søn Cancellieraad Hans Lorentz Arnfeld, som døde 1744. Nu værende Eier er Commerceraad Christen Jensen Mönbo og Fruer Ellen Marie Olufsdotter. Paa Gaarden holdes Stude til Besætning. Der er en meget stor og deilig Have, som neppe haver Lige i Vendsyssel, anlagt af Commandeur Otte Arnfeld og Søn Hans Arnfeld. Hovedgaards Taxt 35 Tdr. 6 Skpr. 1 Fk. Skovskylld 1 Skp. 1 Fk. 2 Alb. Bøndergods 200 Tdr. 6 Skpr. 2 Alb. Skovskylld 1 Td. 6 Skpr. 1 Fk. 2 Alb. Mølleskylld 6 Tdr. 6 Skpr. 2 Alb. Tiender 60 Tdr.

Knudseie, i Skiæve Sogn Børlumherred, er en privilegeret men ucomplet Sædegaard, hvilken længe haver fulgt samme Eiendomme som Dybvad. Gardens Bygning er af Muur og Bindingsverk. Nu værende Eier er Krigsraad Jens Jacobsen Glerup. Der holdes Stude til Besætning. Hovedgaards Taxt 14 Tdr. 2 Skpr. Skovskylld 1 Skp. 2 Fk. 2 Alb. Mølleskylld 3 Tdr. 1 Skp. 2 Fk.

Kokkedal, i Torslev Sogn Øster Hanherred, er en gammel Adelig Sædegaard, som forud i halvandet hundrede Aars Tid tilhørte den Bannerske Familie. Borgegaardens Bygning er anseelig, bestaaende af fire grundmurede Huse, to Etager høie, men meget tykke gameldags Muure, og i det vestre Hjørne et Taarn prydet meget smukt Spir. Over tvende Caminer have før staaet nogle i Steen udhugne Zirater, Vaabener og Bibelske Sprog, som nu ere flyttede og satte ved tvende Døre saaledes, at over den ene Dør staaer Ludvig Munks og Fruer Ellen Marsvins Vaabener med Aarstal 1596 og over den anden Dør Fruer Karen Galdes Fæderne og Møderne Vaabener. Det er uvist, som nogle mene, at Gaarden først har hedet Kaagedal, saa kaldet af de smaa Fartøier Kaage, som bruges i Limfiorden. I det mindste kan den bevises at have hedet Kokkedal eller Kokedaal fra 1427. Paa Kokkedals Mark findes Freistrup Dam og Freistrup Høi, hvorved i gamle Dage skal have ligget en Herregaard kaldet Freistrup, som i Anders Nielsen Banners Tid skal være afbrudt og lagt under Kokkedal. Paa denne Gaard Freistrup skal efter Tradition have boet en Adelsmand ved Navn Jacob Andersön, hvis Enke-Fruer Anne Tage igien giftede sig med Ove Nielsen Banner fra Asdal. Deres Søn Niels Ovesen Banner arvede Freistrup og blev slagen af de oprørske Bønder i Hanherred 1441. Siden blev Freistrup samlet med Kokkedal, hvis Eiendomme have været følgende: Gotskalk Anderssön af Kokkedal 1427 1432. Niels Gotskesön af Kokkedal: Hr. Anders Nielssön Banner af Kokkedal Ridder 1446 1471. Hans Søn Erik Anderssön Banner til Kokkedal som døde 1483. Hans Søn Erik Eriksön Banner til Asdal og Kokkedal havde først sin Faders Morfader Peder Nielsen Gyldenstjerne til Formynder, hvilken 1492 leverede Inventarium paa Kokkedal til Stiffaderen Hr. Niels Hög som havde faaet Erik Anderssöns Enke-Fruer Karen Giöe, se Danske Magazin Tom. V. pag. 214. Hr. Erik Eriksön Banner blev Lænsmand paa Kallø og Rigets Marks, og døde 1554. I hans Tid blev Kokkedal med mange flere Herregaarde af Skipper Clemens Partier afbrændt. Hans Søn Frands Banner til Kokkedal, Lænsmand paa Børlum 1554 og siden Ritmester i den Svenske Krig under Kong Friderik II. Hans Dotter Fruer Karen Banner gift med Henrik Lykke til Overgaard, deres Skilderier findes paa Kokkedal med Aarstal 1585. Deres Søn Frands Lykke arvede Kokkedal, men solgte den siden til Jomfru Karen Galde, som giftede sig med Byrde Rosenkrands men separerede sig igien fra ham, og levede overdaadig; hendes Portrait af 1652 sidder over en Camin paa Kokkedal, som hun beboede, indtil hun ved Opbud maatte adskille Gaard og Gods til Creditorerne. Samme blev igien samlet af de følgende Eiendomme, nemlig Verner Parsberg og Fruer Anna Galde. Deres

Erik Pontoppidan, Den Danske Atlas Tomus V 1. Bind, 1769

Søn Gude Parsberg og Frue Karen Krag. Hun giftede sig siden med Admiral Retz til Nørlund, og de solgte Gaarden til Nørlund, og de solgte Gaarden til Palle Rantzov til Brotskov. Hans Enke-Frue Ingeborg Seefeld giftede sig siden 1690 med Justitzraad Diderik Christian Braës, som med hende bekom Kokkedal. Efter hendes Død giftede han sig med Frue Ungeborg Cathrine Lugge. Deres Søn Peter Envold Braës, som af Kong Christian VI. Blev nobiliteret, og hvis Frue er Anne de Buchwald, er nu Eier og Beboer af Kokkedal. Ved Gaarden har forud været megen Skov, som af de Keiserlige 1628 skal være ødelagt. Der holdes Stude til Besætning. Hovedgaards Taxt 37 Tønder 1 Fk. 2 Alb. Bøndergods 410 Tdr. 6 Skpr. 3 Fk. Mølleskyld 6 Tdr. 4 Skpr. 1 Fk. 2 Alb. Tiender 22 Tdr. 4 Skpr.

Kornumgaard, i Vester Brønderslev Sogn Jerslevherred, er en stor men upriviligeret Avlsgaard, som før har hørt til Vreilev Klosters Eiere. Nu eies og beboes den af Sv. Dyskou. I Matriculen staaer den for 26 Tønder 1 Fierdingkar Hartkorn.

Langholt, i Horsnes Sogn Kierherred, er en meget gammel Gaard, som i et Document af 1355 findes nævnet curia dicta Longholt in Wendesysl & Kyerhæreth sita. Borge- og Ladegaard er af Muur og Bindingsverk, 1765 i stand sat af Justitzraad Halkhaus. Derved er en smuk anlagt Have. Om Gaardens gamle Eiere vides intet, men de nyere have været: Nogle af de Rodsteener. Jægermester Bielke. Oberst-Lieutnant Halkhaus. Hans Søn Justitzraad Christian Halkhaus, som døde 1766. Hans Frue fød Grevinde af Holk døde samme Aar. Nu værende Eier er Sr. Tagaard i Aalborg. Paa Gaaarden holdes Stuterie og Stude til Besætning. Hovedgaards Taxt 38 Tønder 2 Skiepper 2 Fierdingkar. 2 Album. Skovskyld 4 Skpr 1 Fk. 1 Alb. Bøndergods 315 Tdr. Mølleskyld 1 Tdr. 1 Skpr.

Leerbek, i Elling Sogn Hornsherred, ligger paa en Fierdingvei nær Kattegat eller det østre Hav ved Fladstrand, har en meget fornøielig Situation og er med Skov omgiven. Gaarden har Forstrands Ret for den Mark samt for Byerne Bratten og Napstiirt. Den har Jus Patronatus til Elling og Tolne Kirker. Under Hovedgaarden ligger og Skaarupgaard i Tolne Sogn. I Henseende til Navnet kan denne Gaard let confunderes med en anden Herregaard i Koldinghuus Amt af samme Navn Leerbek, som forud længe tilhørte den Brokenhusiske Familie. Af det som forhen om Ellinggaard er skrevet, synes, at Leerbek 1466 have tilhørt den Gyldenstiernske Familie. A denne Gaards ældre Eier vides ellers ingen; Men i forige Seculo ved 1640 har Steen Rodsteen skrevet sig til Leerbek, hans Frue Margrete Urne. Deres Søn Oberste Marqvard Rodsteen til Leerbek 1662 gift ned Frue Margrete Sehested, siden med Frue Birgitte Retz. Hans Broder Jistitzraad og Landsdomer Erich Rodsteen som døde 1687. 60 Aar. Hans Broder Oberste Lauge Rodsteen som døde 1701 75 Aar og Frue Ellen Arnfeld. Hendes Broder Commandeur Otte Arnfeld til Knivholt, som døde 1720. Hans Sønnesøn Cancellieraad Hans Lorentz Arnfeld til Knivholt. Cancellieraad Niels Sørensen eiede Gaarden 1760. Nu hans Søn Friderik Wirenfeld. Paa Gaarden holdes Stald-Stude. Hovedgaards Taxt 30 Tønder 1 Skieppe 3 Fierdingkar. Skovskyld 3 Fierdingkar. Bøndergods 222 Tønder 5 Skiepper 2 Fierdingkar 2½ Album. Skovskyld 6 Skiepper 2 Fierdingkar. Mølleskyld 3 Tønder 5 Skiepper 3 Fierdingkar. Tiender 56 Tønder.

Lengsholm, i Lendum Sogn Vennebergherred, er en Ældgammel Adelig Sædegaard, som ved 300 Aars Tid, har tilhørt den Familie Rodsteen. Gaarden ligger midt i et Morads, som med TræStokke og store Steene er opfyldt, og fastgiort, saavidt Bygningen strekker. Borgegaarden bestaaer af tre Fløie, den ene to Loft høi, alle med murede Væge og Tegl-Tag, Ladegaarden tre Huse af Muur og Bindingsverk med Straa-Tag. Tømmeret i denne Gaard er af gammelt Eege-Træ, saa stort og bredt,

at Vægene paa de fleste Steder ikkun er af en halv Muursteens Brede. Gaarden foregives, efter gammel Tradition, at være bygt af en Kæmpe eller fornem Høvding navnlig Lengs, hvis Grav endnu vises i en liden Høi udi Skoven vesten for Gaarden. Han siges at have haft en Broder ved Navn Kuus, som i et andet Morads nordvest derfra bygde Rufesgaard, som nu er en Bondegaard, hvorved og hans Grav vises. Men da Kuus syntes, at hans Broders Bygning overgik hans, kom de i Trette og dræbte hverandre. Ved 1320 skal Lengsholm være beboet af Jæharis af Ellinggaards Slegt, om hvis Enkefrue fortælles, at, da hun havde Trette om en stor Mark vesten Gaarden, og tvilede om Sagen, udvirkede hun ved et Forliig, at hun maatte besaae Jorden endnu et Aar og nyde Afgrøden, da Vederparten derefter skulde eie Marken. Men, som hun besaaede Jorden med Olden, hvorefter endnu staaer mægtig Skov, merkede Vederparten, at hun havde besnildet ham, og tog imod et andet Forliig. Af de følgende Eiere vides: Niels Rodtsteen ved 1450 Morten Nielsson af Lengsholm 1472. Ved samme Tid nævnes en anden Velbaaren Mand Jens Vognsön af Lengsholm, hvor af sluttes, at Gaarden da har haft to Beboere. Jens Nielssön Rodtsteen til Lengsholm 1480 og Frue Ide Juul. Deres Søn Marqvard Jenssön Rodtsteen Landsdomer i Jylland 1537 og Frue Sophie Vognsen Niels Mortenssöns Dotter af Hiermislevgaard. Deres Søn Jens Marqvardsön til Lengsholm 1543 1560 og Frue Elisabet Bilde. Deres Søn Marqvard Jenssön Rodtsteen 1590 og Frue Agata von Mehlen. Deres Søn Jens Marqvardsson Rodtsteen 1598. Hans Broder Knud Marqvardsön Rodtsteen 1631 og Frue Else Wind. Deres Søn Marqvard eller Marcus Rodtsteen og Frue Karen Arnfeld. Hans Broder Jens Rodtsteen til Lengsholm, Landsdomer i Jylland 1663. Hans Broderdotter Else Cathrine Rodtsteen fik Ove Budde og arvede den halve Gaard, den anden halve Part fik bemelte Marcus Rodtsteen Broder Friderich Rodsteen til Heeselt, som døde 1674. Hans Enke-Frue Kirstine Bek til Vraa, Elkier, Lengsholm, Ellinggaard og Aas levede længe efter. Deres Dotter Ide Rodtsteen fik Conferentzraad og Stiftamtmand i Aalborg Jörgen Bilde, som med hende fik den halve Gaard, og den anden halve Part af Ove Budde. Deres Dotter Kirstine Bilde Grevinde af Holk, gift med Schack Vitinghof Greve af Holk arvede Gaarden og endnu besidder den tillige med Vraa og flere Gaarde. Forpagteren holder Stude til Besætning. Hovedgaards Taxt 33 Tdr. 2 Skpr. 3 Fk. 1 Alb. Skovskyld 5 Tdr. 2 Skpr. 2 Fk. Mølleskyld 3 Tdr. 1 Skp. 2 Fk. Bøndergods 199 Tdr. 1 Skp. 1 Fk, 1 Alb. Skovskyld 1 Td. 6 Skpr. 2 Alb. Tiender 12 Tdr.

Linderumgaard i Ugilt Sogn Vennebergherred, er en gammel Herregaard. Borgegaarden bestaaer af tre og Ladegaarden af fire Fløie. Om Gaardens Eiere har man ingen fuldstændig Kundskab. I det 15 Seculo har den tilhørt den Adelige Familie Steen. Jens eller Jep Steen af Linderom Væbner har levet 1462. Ved 1500 har Mogens Jonsön Viffert og Frue Karen Jensdotter eiet Linderumgaard. Deres Dotter Johanne Viffert fik Claus Iversön Dyre, hvis Sønnesøn Claus Jenssön Dyre arvede Linderumgaard, hans Frue var Ingeborg Skeel, han levede ved og efter 1600 og skrev sig til Linderumsholm. Folmar Urne fik deres Dotter Anne Dyre og med hende Linderumgaard. De sidste Eiere have været: Lars Madsen. Hans Søn Henrik Lauridsen Bugge. Anders Brönsdorf. Henrik Kiærulf. Christian von Ginchel Bergh, som døde 1766 89 Aar. Nu Sixtus Cortsen. Der holdes Stude til Besætning. Hovedgaards Taxt 45 Tdr. 4 Skpr. 2 Alb. Skovskyld 1 Td 4 Skpr. 1 Alb. Mølleskyld 6 Tdr. 5 Skpr. 2 Alb. Bøndergods 216 Tdr. 3 Fk 2 Alb. Skovskyld 2 Skpr. 1 Alb. Mølleskyld 4 Skpr. 1 Fk.

Lundergaard, i Jetsmark Sogn Hvetboherred. Saavel Borge- som Ladegaarden er af Muur og Bindingsverk, den første tre, den anden fire Huse. Ved Gaarden ere tvende Haver, en Frugt- og Lysthave, samt en Frugt- og Køkken-Have. Om Gaardens ældere Tilstand og Eiere vides intet. Med i nyere Tider har den tilhørt en Dyssel. Siden Oberst-Lieutnant Obenhaus og Frue Elisabet Bentzon,

Erik Pontoppidan, Den Danske Atlas Tomus V 1. Bind, 1769

som boede der ved 16 Aars Tud. Assessor Anders Glerup. Nu hans Søn Jens Glerup. Der holdes Stude til Besætning. Under Gaarden ligge tvende upriviligerede Avlsgaarde Vestrup og Saltumgaard. Saa hører og dertil Saltum og Hune Kirke. Hovedgaards Taxt 21 Tdr. 2 Skpr. 2 Fk. 2 Alb. Mølleskyld 1 Td. 4 Skpr. 3 Fk. Bøndergods 643 Tdr. 2Skpr. 3 Fk. Mølleskyld 6 Skpr. 2 Fk. 2 Alb. Tiender 76 Tdr.

Mølgaard, i Ugilt Sogn Vennebergherred, er en upriviligeret Avlsgaard, men har tilforn været beboet af Adel. Af disse vides alene Iver Seefeld til Mølgaard, som ligger begravet der i Sognekirken. Nu eies den af Ditlev Fischer til Hvidstedgaard. Gaarden staaer for 13 Tdr. 4 Skpr. 1 Alb. Hartkorn.

Neesgaard, i Svenstrup Sogn Øster Hanherred, har forud været beboet af Adelsfolk, men haver nu ingen Herregaards Privilegier 1501 blev gjort Markskiel imellem Svenstrup Mark og Nesgaard Mark. Fra lang Tid af har denne Gaard ligget under Hovedgaarden Oxholm, og været enten under Forpagtning eller Fæste. Bygningen er som paa en fornem Bondegaard. Dens aarlige Afgift 30 Rdlr. Er af General-Lieutenantinde Levetzau til Bygholm henlagt til den Levetzause Families Marmor-Epitaphii Vedligeholdelse i Oxholms Kirke.

Nipstrup, i Vester Brønderslev Sogn Jerslevherred, skrives af nogle Nebstrup, af andre Nystrup, men i gamle Skrifter Nybstrup. Baade Borge- og Ladegaards Bygning er af Muur og Bindingsverk, og bestaaer hver af trende Fløie. Før Reformationen har denne Gaard tilhørt de Gyldenstierner paa Aagaard, og 1532 har Hr. Predbiörn Podebusk, som havde faaet Aagaard med Frue Anne Mouridsdotter Gyldenstjerne, indvordet Nybstrup med Laughævd til bemeldte Aagaard. Af de senere Tiders Eiere vides: Mogens Kaas. Hans Dotter Frue Johanne Kaas. Johan Urne. Capitain Axel Arnfeld og Frue Anne Stygge Mølheim. Han flyttede til Rugaard og solgte Nipstrup til sin Svoger Oberset-Lieutenant og General-Adjutant Peder von Musfeld og Frue Anne Sophie Mølheim, som begge døde paa Kiølstegaard. Han solgte Gaarden til Justitzraad Jespersen paa Høgholt. Han atter solgte den til Cancellieraad Ermandinger, af hvem Lars Sörensen Möller og Hustru Anna Catharina Thomson Anno 1751 købte den. Nu eies og beboes den af Kamerherre Andreas Skeel. Der holdes Stude til Besætning. Hovedgaards Taxt 20 Tønder 2 Skiepper 2 Fierdingkar 2 Album. Bøndergods 271 Tønder 2 Skiepper 2 Fierdingkar 1 Album. Mølleskyld 3 Tønder 7 Skiepper 3 Fierdingkar 2 Album.

Odden, i Mygdal Sogn Hornsherred, er en bekendt gammel Herregaard, som forud længe var den Adelige Slegts Lungernes Arvegaard. Paa Borgegaarden ere trende Grundmurede Huse, de to af tvende Etager, det tredje lavere bygt 1652 af Jörgen Lunge og Sophia Brahe, hvis Navne sees derpaa i et Trek. Hvad Eierne angaaer, da, om det er samme Gaard som i nogle gamle Breve kaldes Od, da finder man Jens Nielssen de Od 1325, og Petrus Jenssen de Od 1363. Hr. Oluf Lunge i Odden Ridder 1454 1457 Oluf Lunge af Odden Væbner 1470. Hans Dotter Ridder eller Syster Anne Lunge fik Henrik Friis som skrev sig til Odden 1478 1487. Moderen Frue Karen Nielsdotter Banner giftede sig efter Hr. Oluf Lunges Død med Wille Thomæsen Væbner, som og derover skrev sig til Odden 1479 1482 Frue Anne Lunges og Henrik Friises Dotter Anne Friis fik Hr. Ove Lunge til Tirsbek af de Dyres Slegt, og bragte saaledes Odden til de nye Lunger. Deres Søn Tyge Lunge skrev sig til Odden 1543. Hans Broder Christopher Lunge til Odden, som blev slagen ved Falkenberg 1565 og Frue Karen Juul. Deres Søn Ove Lunge til Odden Stiftbefalingsmand i Aalborg 1596 ig Frue Anne Maltesdotter Sehested til Eskier, som endnu levede Enke 1617. Deres Søn Jörgen Lunge til Odden Ridder Danmarks Riges Marsk som døde 1619. Hans Enke-Frue Sophia

Erik Pontoppidan, Den Danske Atlas Tomus V 1. Bind, 1769

Brahe levede endnu 1637. Deres Søn Ove Lunge til Odden døde i Italien 1637 ugift og var den sidste Mand af samme Slegt. Hans Syster Margrete Lunge fik Christen Skeel til Fusinge, og førde Odden i den Familie. Deres Søn Mogens Skeel fik Geheimeraad Christian Ludvig von Plessen og tilbragte hannem Gaarden. Siden kom den til hans Svigersøn Geheimeraad Hr. Christian Greve af Rantzov til Brahesborg. De sidste Eiere: Hans Wising 1761. Niels Winde som døde 1766 43 Aar. Nu dennes Enke. Paa Gaarden holdes Stude til Besætning. Hovedgaards Taxt 61 Tdr. 3 Skpr. 1 Fk. 2 Alb. Mølleskyld 8 Tdr. 4 Skpr. Bøndergods 250 Tdr. 5 Skpr 3 Fk. 1 Alb. Skovskyld 3 Tdr. 4 Skpr. 1 Fk. 1 Alb. Tiender 55 Tdr.

Øekloster See Oxholm

Ørklit, i Venneberg Sogn Vennebergherred, skrives ellers Overklit og af andre Aarklit, er en frie og complet Herregaard, men uden Bygning, og tillige med Aastrup af Greve Levetzau underlagt Stamhuset Restrup, nu Enkegrevinden af Levetzau tilhørende. Om den forige Eier er intet bekiendt. Paa Gaarden holdes Staldstude. Hovedgaards Taxt 12 Tdr. 4 Skpr. 3 Fk. Mølleskyld 4 Skpr. 1 Fk. Bøndergods 344 Tdr. 2 Skpr. 3 Fk. 1 Alb. Skovskyld 6 Skpr. 1 Fk. 2 Alb. Mølleskyld 7 Tdr. 3 Skpr. 2 Fk. Tiender 51 Tdr.

Østeraae, i Øster Hassing Sogn Kierherred, er en liden uprilegeret Avlsgaard, som nylig har tilhørt Niels Møllerup. Denne Gaard er i dette Aar 1768 solgt til Albret Glerup for 15000 Rdrlr. Den staaer i Matriklen for 5 Tdr. 2 Skpr. 1 Fk. 2 Alb. Hartkorn Skovskyld 1 Skp. 1 Alb. Bøndergods 36 Tdr. 1 Skp. 3 Fk. 1 Album.

Ormholt, i Torslev Sogn Børlumherred, skrives ellers Vormholt, og er en temmelig gammel Gaard, som før eller ved 1450 tilhørte en Adelsmand ved Navn Anders Thomæsön, hvis Enke-Frue Maren Pedersdotter 1456 oplod sin Ret i Vormholt og Vormholts Fang til Børlum Biskopdome, hvorimod Biskop Jep Friis oplod hende og hendes Søn Lars Nielsön i deres Livstid en Gaard i Krukstorp i Hiøring Sogn og en anden i Nørby i Skielderup Sogn. Bygningen bestaaer af Muur og Bindingsverk. Ved Reformationen fladt denne Gaard med det geistlige Gods til Kronen, hvorfra den igien siden er kommen til particuliere Eiere, af hvilke de sidste havde været: Mag. Henrik Klein Sogneprest i Jerslev. Henrich Kielsen, og siden hans Enke Karen Hansdotter. Nu deres Søn Kield Borneman. Paa Gaarden holdes Stude til Besætning. Hovedgaards Taxt 15 Tdr. 7 Skpr. 1 Fk. Skovskyld 1 Td. 6 Skpr. 2 Alb. Mølleskyld 2 Tdr. 1 Skp. Bøndergods 236 Tdr. 3 Skpr. 1 Fk. 2½ Alb. Skovskyld 1 Td. 2 Skpr. 2 Fk. 1 Alb. Mølleskyld 2 Tdr. 7 Skpr. 2 Fk. 1 Alb. Tiender 52 Tdr.

Oxholm, i Øeland Sogn Øster Hanherred, tilforn kaldet Øe-Kloster, hvilket Navn Gaarden har beholdt i den Danske Lov 5 Bog 10 Cap 45 Art. Omendskiønt den da i 100 Aar havde hedet Oxholm. Denne anseelige Herregaard ligger paa Øeland, en omstødt Øe i Limfiorden, hvortil og fra man dog paa de Sider mod Vendsyssel og Hanherred kan komme over Veiler, uden at oversettes paa Færge eller Baad. Bygningen bestaaer af tre Grundmurede Huus-Længder to Loft høie, som indlukke Borgegaarden paa de tre Sider, og Kirken som forhen er beskrevet paa den fjerde, saa at Borgegaarden gjør en Firekant, i hvis ende Side findes et Taarn med Spir grundmuret neden til i Runddeel og oven til ottekantet, med Fløistang og Fløi, noget høiere end Kirketaarnet. Ladegaarden er og fire Længder af muur og Bindingsverk. Denne Gaard var i de catholske Tider et berømt og gammelt Nonne-Kloster, og, ligesom Holm – Kloster i Fyen heed paa Latin Insula Dei, og Øe-Kloster Chara Insula, saa kaldtes dette alene Insula, paa Dansk Øe eller Øe Kloster. Om dette Klosters Oprindelse findes slet intet i trykte Bøger, men et gammelt Register over Øe-Klosters

Erik Pontoppidan, Den Danske Atlas Tomus V 1. Bind, 1769

Documenter giver os derom nogen liden Oplysning i saadan Rubrik: En Latinsk Vidsisse, at Bisp Tyge udi Børlum havde af sin sanne oc rette arffue Ökloster til fatige Nunner deres Opholdt. Som ware aff Sancti Benedicti Orden. Her har vi baade Stifteren og Indretningens Beskaffenhed, at den var for Nonner af Benedictiner-Orden. Vel er det Skade, at intet Aarstal staaer hos, ikke desmindre kan man dog af Biskop Tyges Navn som i Latinske Skrifter heder Tuco, Tuko og Toko, nogenledes giette sig til, at Klosteret maa være stiftet i 12 Seculo ved 1160 eller kanskee tilforn, i hvilken Tid, og længe efter, Biskop Tyge levede, som havde været Hofprest hos Kong Erik Lam, og var en navnkundig Mand under Kong Valdemar I. vil nogen indvende, at der har været flere Biskoper i Børlum af dette Navn, saasom den bekiendte Biskop Tyge i Kong Christoffer II. Tid: Men først vare hans Omstændigheder alt for urolige til at gjøre saadan Stiftelse, dernæst havde han selv været Dominicaner-munk eller af Prædikebrødre-Orden, og neppe havde stiftet Kloster af anden Orden, endelig veed man ikke, at noget Benedictiner-Kloster saa sildig er stiftet, men tvert imod, at denne Ordens Klostere ere gierne de første og ældste her i Landet. Derforuden viser Kong Erik Glippings Protections Brev af 1272 ei alene at Øekloster er ældere end Kong Christoffer II. Tid, men endog at det har været i Flor længe før hans egen Tid, thi han stadfæster Klosteret de Friheder, som det havde haft i hans Farfaders Kong Valdemar II. Tid. Altsaa bliver den Meening ganske uvis, at der forud har været et Kloster ved Torslev Kirke kaldet Styvels-Kloster, hvorfra Nonnerne flyttede i Erik Banners Tid, som levede 1518 til Øekloster, som da nylig skulde være opbyggt. Nonnerne i dette Kloster, som i Latinske Breve kaldes Sanctimoniales Öö, havde til Forstandere over sig en Prior og en Priorinde, hvorfor i et Document af 1356 nævnes Prior in Öö, Priorissa i Økloster 1462 og Maren Pedersdotter Priorissa 1525. Men af Priorer vides: Acho Prior Sanctmonialium de Insula 1293 Andreas Petri Sacerdos, Prior in Öö 1356. Dominus Nicolaus Prior in Öö 1391 er vel den same som heder Niels Oversön Prior i Øe 1418. Thomas Nielssön Prior i Øøhæ 1440. Herr Peder Dus Prior af Ød 1458. Gerlof Mortensön (Gerlacus) Prior i Øekloster 1462 1496. Her Jens Nielssön Prest og Prior i Øø Kloster 1504 1519. Anno 1268 har en Frue ved Navn Gro i sit Testament givet til Øekloster (Claustro Hö) to Mark Penninge 1272 og 1279 har Kong Erik Glipping taget Nonnerne i Øekloster under sin Beskyttelse, fritaget deres Gods fra Leding og alle Kongelige Tyngder, og bevilget, at deres Bønder der paa Øen ikke skulle stevnes for nogen anden Ret end deres eget Birketing, som de i Kong Valdemars Tid pleiede, ei heller svare nogen uden Klosterets egen Forstander. 1356 skødede Torkil Socke sin Gaard i Pipetorp til Herr Anders Prior i Øe. 1415 skøder Jes Tygesön til Øekloster al hans Rettighed i Agetorp. 1420 skøder Herr Erich Nielssön Ridder til Vor Frue Alter i Øekloster en Gaard i Piipdorp, nu Perup, i Hune Sogn. 1440 er udstædet et Brev af gode Mænd, lydende paa Hagedyb, fra Vesterhage Aalgaard, langs øster til Hallegaard, at det er Øeklosters fri Endeels Fiskevand. Samme Fiskevand tilegnede og Børglumkloster sig deel udi, og tog 1476 et Sognevidne, at Hagedyb haver været frit Fiskevand, uden alle Mands Kiere, til saa længe Prior af Øe kierde derpaa. 1471 skøder Jep Andersen til Eystrup til Øekloster Halvdeelen i Kydie Aalegaard liggende synden til Hagedyb. Udi Kong Hanses Tid har Prior Gerlöf stiftet et Vicaridom til Vor Frue Alter i Øekloster Kirke, og givet dertil 31 Pund Korn foruden anden smaa Rente. Saa har og Prior Jens Nielssön siden stiftet et Vicaridum til Sanctæ Annæ i Øekloster og givet dertil 15 Pund Korn. Ved eller for 1500 har Kong Hans udgivet et Brev, at Øekloster skulle blive til Børlum Stift til ævig Tid, hvoraf det synes ligesom Klosteret tilforn havde hørt Kronen til, i hvilken Mening man og bestyrkes, naar man i et Brev fra Lænsmanden i Aalborg, den bekiendte Hans Bartholomæi eller Hans Tolder til Kong Christian II. af 1420 læser disse Ord: Eders Naades Farfader gjorde Kronen en ævig Skade, den Tid han lod Øøekloster komme fra Kronen 1524 har Kong Friderik I. stadfæstet Klosteret til sit Fiskerie udi Hagedyb, og forbudet alle Borgere i

Aalborg, Ribe, Himmersyssel og i Hanherred, at fiske udi Hagedyb, uden de have det i Priorens Minde af Øekloster. En besønderlig Attest finder man given tvende forviiste Kloster-Jimfruer i Aaret 1525 af Priorissen og hendes Med systre, af saadan Indhold: ”Jörgen Sålid med flere Mænd var her hos os, og begierede Vidne af os, hvorledes Margrete og Anne Hansdotter haver været og levet deres Liv i Øekloster, da haver vi aldeles ingen Vinde villet give dem andet, end at de haver saa været her inde, at os Lyster ikke længer eller mere at være her i Kloster med dennem, og før vi vil være her inde, om de skal komme igien, da vil vi heller gaae ud og tigge vort Brød, imeden vi lever, Aarsagen ville vi tie paa denne Tid, men dersom vi kaldes for Kongen af Danmark eller andre got Folk, da ville vi sige det Sanden skal været og lidt skal være dennem gavnligt, og troer vi den gode Herre til, at han kommer ikke slig Folk her ind til os mere”. Ved Reformationen 1536 blev dette Kloster, ligesom de andre seculariseret og kom under Kronen 1542 fik Gyldenstierne til Aagaard af Kong Christian III. Pante- og Forlænings-Brev paa Øekloster for 4000 Rigsdaler. Aaret derefter blev Pantet forhøiet til 6000 Rdlr. Og 1556 fik Knud Gyldenstierne nye Pantebrev paa Øekloster og Vardegaard i Vendsyssel for 500 Rinske Gylden og 9600 Jochims-Daler, hvorudi blant andre denne Artikel er indført, at han skal besørge Jomfruerne udi Øekloster, de som der indgivne ere, eller og herefter der indgivne vorde, med tilbørlig Underholdning yil Klæde og Føde. 1559 fik Erik Lykke Øekloster i Forlæning i Pant for 8000 Jochimsdaler. 1560 Befalede Kong Friderik II. sex Adelsmænd at giøre en Synds-Forretning over Øeklosters Bygninger, som da vare ganske bygfaldne. 1562 tillod Kongen Sognemændene at afbryde St. Lauridses Capel paa Øland, og med dets Tømmer og Steen forbedre Øeklosters Kirke, som var meget brøstfældig. 1565 laante Erik Lykke til Skovsgaard Embedsmand paa Øekloster Kongen endnu paa samme Pant 2253 Jochimsdaler. 1566 indløste Josias von Qvalen Øekloster fra Erik Lykke og blev dermed af Kongen forlænet. 1568 gik Kongelig Befaling til Knud Gyldenstierne Enke-Frue Jytte Podebusk og hendes Søn Henrich Gyldenstierne, at de skulle udlevere til Josias von Qvalen alle de Breve, som de endnu havde hos sig, angaaende Øekloster og dets Gods. 1569 befalede Kongen Frands Banner til Kokkedal at borttage den Aalegaard, som han havde ladet bygge og opsette på Øeklosters Forstrog, og ingen Forfang giøre Felt-Marskalken Josias von Qvalen paa Klosterets Frihed og Rettighed. Faa Aar derefter blev Frands Banner selv Eier af Øekloster, da Kong Friderik II. Anno 1573 overdrog hannem Klosteret og tilliggende Gods for endeel Strægods i Siælland, Jylland og Langeland. Af hans Frue Anne Oxe fik gods i Siælland, Jylland og Langeland. Af hans Frue Anne Oxe fik nu Øekloster et nyt Navn og blev kaldet Oxholm. Med deres Dotter Ellen Banner fik Jörgen Thube eller Due Oxholm Gaard og Gods. Siden nævnes Iver Friis til Oxholm og Frue Dorothea Budde. Deres Dotter fik Knud Seefeld, som med hende bekom Oxholm. Endelig kom Gaarden til den Levetzauske Famile, nemlig: General-Lieutenant Hans Griderich Levetzau til Reftrup, Oxholm og Nørre Elkier død 1696 og Grue Lucia Emerence Brokdorf. Hans Søn General-Lieutenant Theodosius Levetzau til Bygholm Ridder død 1719 hvis Enke-Frue Anna Margareta Brokdorf længe havde Oxholm i Besiddelse. Deres Søn Geheimeraad Hans Friderich von Levetzau til Bygholm, Oxholm og Aalegaard. Nu hans Enke-Frue. Denne Gaard har fra de gamle Kloster-Tider haft sit eget Birk, kaldet Øelands eller Oxholm Birk og i ældere Skrifter Øe-Birk, hvortil holdes Birkedommer og Birkeskriver. Birke-Tinget holdes om Onsdagen. Under samme Birk sorterer og Aalegaard. Til Oxholms Gods er smuk Skov og godt Fiskerie i Limfiorden. Forpagteren holder baade Køer og Stude til Besætning. Hovedgaards Taxt 46 Tønder 3 Skiepper 1 Fierdingkar 2 Album. Møllefyld 2 Tønder 1 Skiepper. Bøndergods til Oxholm og Aalegaard 502 Tønder 2 Skiepper 1 Fierdingkar 1½ Album. Mølleskyld 3 Tønder 3 Skiepper 2 Fierdingkar 1 Album. Konge-Tiender 169 Tønder 4 Skiepper. Kirke-Tiender 89 Tønder.

Nørre Ravnstrup, i Ørum Sogn Jerslevherred, er en uprilegeret Avlsgaard, som nu tilhører Jens Dytskov. Hovedgaards Taxt 11 Tønder 5 Skiepper 1 Fierdingkar. Mølleskyld 5 Tønder 2 Skiepper 2 Fierdingkar. Bøndergods 52 Tønder 2 Skiepper 1 Album.

Reskiergaard, liggende udi Hvetboherred, men hører til Aabye Sogn i Kierherred, er en fri og complet Herregaard, som hører under Stamhuset Birkelse og har længe tilhørt de Skeelers Familie. Paa Gaarden holder Forpagteren Stude. Hovedgaards Taxt 39 Tønder 2 Fierdingkar 2 Album. Bøndergods 214 Tønder 3 Skiepper 2 Fierdingkar 2 $\frac{3}{4}$ Album. Tiender 64 Tønder.

Rødslet, i Vadum Sogn Kierherred, som og kaldes Ryslet er en god Herregaard. Paa Borgegaarden er et smukt Grundmuret Huus, resten er Bindingsverk. Af forige Eiere vides Gotslev Budde som levede i Kong Friderik II. Tid, og flere af den Familie. Siden Cancellieraad Peder Lassen og Enke-Frue. Deres Søn Matthias Lassen. Nu Krigsraad Jens Jörgensen Glerup. Paa Gaarden holdes Stutterie og Stald-Oxen. Hovedgaards Taxt 39 Tønder 1 Skp. 1 Fierdingkar 2 Album. Mølleskyld 1 Tønde 2 Fierdingkar. Bøndergods 505 Tønder 2 Album. Mølleskyld 3 Tønder 6 Skiepper 1 Album. Tiender 84 Tønder.

Rønnovsholm, i Vreilev Sogn Børlumherred, har fordum hedet Thiered eller Tierret, og nogen Tid haft de samme Eiere som Vreilevkloster. I Kong Friderik II. Tid var Jens Bilde til Vreilev-kloster og eier af Tiered, af hvis Enke-Frue Anna Rønnov Gaarden fik det ny Navn Rønnovsholm. Deres Søn Erik Bilde til Rønnovsholm og Frue Mette Banner. Siden nævnes Niels Lange til Tierredt 1633. Hans Søn Christen Lange til Tieret 1646 som i Document af 1647 kaldes Christen Lange Nielsen til Rønnovsholm. De sidste Eiere: Nicolaus Abraham von Mæsting og Frue Juline Lange. Deres Søn General-Major Christian Georg von Mæsting til Rønnovsholm og Fuglsig som døde 1720 og Frue Catharina Maria Juul død 1712. Cancellieraad Ermandinger. Hans Enke fik Oberste von Hoben. Nu hendes Dotterdotter Jomfru Dytskov, som og eier Vreilevkloster. Forpagteren holder Stude tiol Besætning. Hovedgaards Taxt 25 Tønder 7 Skiepper 1 Fierdingkar 2 Album. Bøndergodset er beregnet under Vreilevkloster cortribuerende Hartkorn.

Rugtved, i Albek Sogn Børlumherred, er en gammel Adelig Sædegaard, som i et Document af 1377 kaldes det Slot Ruchtved, skrives ellers i andre næsten lige gamle Skrifter den Gaard Rugthueet, Rugthwed og Ruchtwid. Borgegaarden bestaaer af tre Huse Muur og Bindingsverk teglhængte, men Ladegaarden med Straa-Tag. De sidste Eiere have været: Ritmester Möller. Nu Oberste Peder Reetz til Vaargaard. Paa Gaarden holdes Stude. Der er en smuk Situation af Vand og Skov. Gaarden har Strand-Rettighed og god Eege- og Bøge-Skov. Hovedgaards Taxt 22 Tønder 7 Skiepper 2 Fierdingkar. Skovskyld 1 Skieppe 1 Fierdingkar 2 Album. Bøndergods 201 Tønde 7 Skiepper 2 Fierdingkar 2 Album. Skovskyld 5 Tønder 3 Skiepper 1 Fierdingkar. Mølleskyld 3 Tønder 6 Skiepper 3 Fierdingkar 1 Album.

Sæbygaard, i Volstrup Sogn Børlumherred, er en gammel Sædegaard, og en af de Gaarde, som før Reformationen hørte Børlum Stift til, men blev 1536 med det øvrige geistlige Gods lagt under Kronen. Borgegaarden bestaaer af tre grundmurede Fløie, den nordre og største to Loft høi, bygt, efter Inscription i en Steen udi Muren, 1575 af Otte Ruds Enke-Frue Pernille Oxe. Ved dette Huses sydost og sydvest Hjørner ere tvende murede Taarne, lige høie med Huset, og næsten midt paa Huset indbygt et stort og høit muret Taarn, med Spir paa, hvori hænger en stor Klokke. Det østre Huus, et Loft høit, er bygt af Frue Sophia Brahe Pedersdotter omtrent ved 1600. Det syndre Huus,

et Loft høit, af nye Grundmuur 1745 opført af Cancellieraad Arenfelds Enke-Frue, efter at det forige Aaret tilforn i en Orcan nedblæst. Den vestre Side af Borgegaarden indsluttes af en Brandmuur bekostet 1688 af Holger Pachs og Frue Elisabeth Bilde. Omkring Borgegaarden ere store og dybe Vandgrave med Broe over. Af Ladegaarden er Laden grundmuret, de andre to Fløie af Muur og Bindingsverk. Anno 1546 fik Christoffer Stygge Rosenkrands til Lynderup af Kong Christian III. Sæbygaard med Vester Erstrup i Forlæning og i Pant for 1200 Mark Lybsk. 1542 fik Jörgen von Raade Kongens Hoffinder Brev at maatte indløse Kronens Gaard Sæbygaard i Vendsyssel fra Christoffer Rosenkrands og blev dermed af Kongen forlænet. 1560 blev Gaarden fra Kronen afhændet, thi i bemelte Aar fik Otte Rud til Møgelkier af Kong Friderik II. ved Mageskifte for endeel Gods i Siælland, Kronen Gaard Sæbygaard i Vendsyssel, ligeledes Sæbygaards Mølle for 16 Pund Meel Vendelbo-Maal. Fra den Tid af vides følgende Eiere: Bemelte Otte Rud Rigets Admiral, som døde 1565 og Frue Pernille Oxe. Deres Søn Knud Rud til Sæbygaard døde ugift. Peder Munk til Estvadgaard D. R. R. og Admiral, som døde 1623. Hans sidste Frue Sophia Brahe, som siden giftede sig med Malte Sehested til Ryhave, besad Sæbygaard til hendes Død 1638. General-Admiral Niels Juul og Frue Margrete Ulfeld 1670. Holger Pachs, som døde 1724 og Frue Elisabeth Bille. Deres Dotter A. S. Pachs fik Cancellieraad Lave Arnfeld som døde 1732. Deres Dotter gift med Oberst-Lieutenant Arnfeld, som er nu værende Eier. Sæbygaard har fra forige Tider sit eget Birk, og Birketinget holdes om Fredagen. Paa Gaarden holdes Stude til Besætning. Hovedgaards Taxt 48 Tdr. 6 Skpr. 1 Fk. 2 Alb. Skovskyl 7 Tdr. 2 Fk. 2 Alb. Mølleskyl 8 Tdr. 4 Skpr. Bøndergods saavel til Sæbygaard som til Steenshede 412 Tdr. 6 Skpr. Skovskyl 6 Tdr. Mølleskyl 6 Tdr. Tiender 101 Tdr.

Saltumgaard, i Saltum Sogn Hvetboherred, er en uprilegeret Avlsgaard, som tillige med Vestrupgaard tilhører Jens Glerup til Lundergaard. Der holdes Stude til Besætning. Gaarden staaer i Matriklen anført for 12 Tdr. 5 Skpr. 2 Alb. Hartkorn, og Mølleskyl 4 Skpr. 1 Fk.

Seiglstrup, i Seiglstrup Sogn Børlumherred, var i gamle Tider en adelig Sædegaard, som tilhørte den Familie Rostrup, og finder man 1335 nævnet Marquardus Ratzstorp de Sighælstorp armiger. Siden er Gaarden kommen til Vendelbo Biskopdom og bleven et Biskopeligt Slot, hvor de Børlumske Biskoper ofte have resideret og udgivet Documenter. Af saadanne findes nogle af Biskop Sven, daterede in castro nostro Syelstorp 1394 af Biskop Gert datere in curia nostra Seyelstorp 1445 af Biskop Jeppe Friis dateret Segelstorp 1464. Saalænge Biskoperne eiede dette Slot, holdte de der deres Læns mænd eller Fogeder. Af disse ere forekomne: Hr. Peder Willadsön Officialis Generalis paa Seygelstorp 1480. Henrik Friis Foged paa Seyelstorp 1482. Laurids Konge Prest og Officialis paa Segelstrup 1513. Da det geistlige Gods, 1536 blev seculariseret, hiemfaldt og Seiglstrup, med Børlum Stifts Gods, til Kronen, og blev et Kongeligt Slot og Læn. Dette Slot var da Residentz for de Kongelige Læns mænd, som med Seiglstrup Læn af Kongen blev benaadede. Af disse skal siden blive anførte, saa mange som ere bekjendte. Efter Souverainniteten blev Lænet forandret til et Kongeligt Amt, med en vis Deel underlagt Bøndergods, solgt fra Kronen, som en particulier Eiendom og Herregaard, af hvilke Amtet endnu bærer Navn af Seiglstrup Amt. Gaarden ligger nu, hvor Ladegaarden tilforn har staaet, men ikke langt fra Kirken vises Stedet, hvor det Gamle Slot haver staaet, hvis Grave og Volde endnu ere kiendelige. Eierne have været: Baron Jens Rodtsteen, som købte Gaarden af Kongen. Amtmand Dyssel. Justitzraad Jespersen. Cancellieraad Lassen til Rødslet og Enke. Deres Søn Mads Lassen til Biørnsholm. Nu eies og beboes Gaarden af Peder Biering. Forpagteren holder Hollænderie og tildeels Stald-Stude. Hovedgaards Taxt 50 Tønder 5 Skiepper 1 Fierdingkar. Mølleskyl 4 Tønder 6 Skiepper 1 Fierdingkar. Bøndergods 429

Erik Pontoppidan, Den Danske Atlas Tomus V 1. Bind, 1769

Tønder 3 Skiepper 3 Fierdingkar 2½ Alb. Skovskyld 3 Skiepper 3 Fierdingkar ½ Album. Tiender 88 Tønder.

Skaarupgaard, i Tolne Sogn Hornsherred, er en uprilegeret Sædegaard, som nu hører under Leerbek Hovedgaards, men før har været en frie Herregaard. 1520 nævnes en Enke-Frue Anne i Skarup. 1635 levede Jörgen Orning til Skorupgaard. Dens sidste Beboer har været Capitain Frands Christoffer Røepsdorf som døde 1730. Siden har Cancellieraad Niels Sørensen eiet Gaarden. Nu hans Søn Friderich Wirnfeld. Hovedgaards Taxt 22 Tdr. 2 Skpr. 1 Fk. 1 Alb. Skovskyld 3 Fk. 1 Alb.

Skørholt, i Aasted Sogn Vennebergherred, er en ucomplet Sædegaard, som før har tilhørt Anders Christensen Brøndum til Hørbylund. Nu eies og beboes den af Anders Mogensens Enke. Hovedgaards Taxt 11 Tdr. 5 Skpr. 3 Fk. 2 Alb.

Skovsgaard, Syndre og Nørre, i Svenstrup Sogn Øster Hanherred, ere tvende ufrie Avlsgaarde, som forud have været beboede af Adel, og endnu ere Tiendefrie, men for det øvrige skatte og skyld, som andet Bondegods. 1670 og nogle Aar derefter har Ritmester Knud Holk og Frue Magdalena Sophia Kaas boet paa Syndre Skovsgaard. Avlingen til denne Gaard, som er skikkelig god, drives ved en Avlskarl, som Eieren holder derpaa, men Nørre Skovsgaard er under Forpagtning, og har god Uddrift og Høe-Avl. Til hver af Gaardene ligger et Stykke Krat, bestaaende af Hessel, Eeg, og andet smaat Pur i Overflødighed. Deres Bygning er ikke bedre end paa velbygte Bøndergaarde. Begge disse Gaarde høre til Brødskov, og have i Mands-Minde ligget derunder og haft samme Eiere. De staae begge i Matriklen for 24 Tønder Hartkorn.

Slette, i Hiortels Sogn Vester Hanherred, er en ucomplet, men gammel Sædegaard, som forud en Tid lang tilhørte den Adelige Familie Griis. Denne Gaard, formedelst at den ligger strax ved Havet og i Klitten, er efterhaanden paa Grund og Eiendom bleven af Sandflugten saa aldeles fordervet, at den nu neppe kan ansees for andet end et ringe Bonde-Sted paa 2 a 3 Tdr. Hartkorn, da den dog af 6 Tønder hidindtil har svaret de Kongelige Paabuder, og det er at befrygte, den med Tiden ganske vorder ødelagt. Af Eierne vides: Anders Griis i Slette 1470. Palle Griis i Slætt Væbner 1494 1507 En Yngre Palle Griis har 1560 eiet Gaarden og skal være død 1595. Siden Vogen Krag 1632. Jörgen Pors, som 1656 solgte Gaarden til en nyere Palle Griis og Frue Bodild Maaneskiold. Deres Dotter Else Pallesdotter Griis gift med Niels Jensen Manstrup, som købte Gaarden 1696, men flyttede derfra og døde i Tanderupgaard. Deres Søn Jens Nielsen arvede Slette, hvor han boede og døde 1735. Hans Enke Anne Nielsdotter fik siden Christen Briksön nu værende Eier. I Matriklen er Hovedgaards Taxt 7 Tdr. 2 Skpr. 1 Fk. 1 Alb. Mølleskyld 1 Td. 2 Fk. Bøndergods 14 Tdr. 3 Skpr. 3 Fk. 1 Alb.

Stensbek, i Bindslev Sogn Hornsherred, er en complet Sædegaard, af hvis gamle Eiere alene vides Jens Hansen Stensbek 1543. Af de sidste veed man: Geheimeraad Christensen Ludvig von Plessen. Nu Jörgen Pallesen Kierulf. Der holdes Stude til Besætning. Hovedgaards Taxt 22 Tønder 4 Skiepper 1 Album. Skovskyld 7 Skiepper 1 Album. Bøndergods 200 Tønder 4 Skiepper 1 Fierdingkar 2 Album. Mølleskyld 3 Tønder 1 Skippe 2 Fierdingkar. Tiender 34 Tønder.

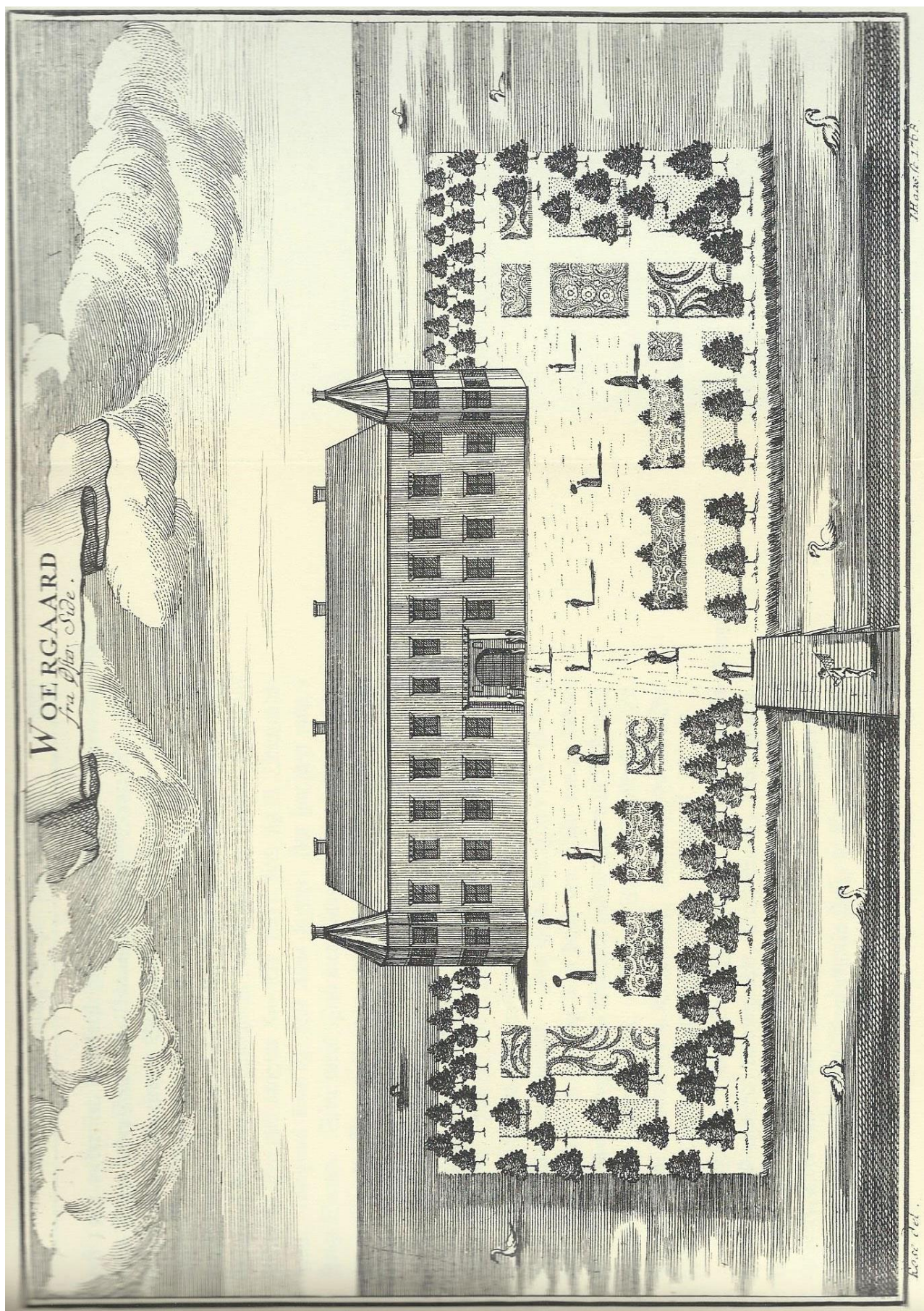
Stenshede, i Volstrup Sogn Børlumherred, som ellers kaldes Store Stenshede i Henseende til Lille Stenshede i samme Sogn, er en gammel og complet Sædegaard, hvilken en Tid lang har haft de samme Eiere som Sæbygaard. Borgegaarden bestaaer af fire og Ladegaarden af tre Huse, alle af

Erik Pontoppidan, Den Danske Atlas Tomus V 1. Bind, 1769

Muur- og Bindingsverk. Af Eierne vides: Fru Kirsten i Stenshede 1520. Wogn Wognsen den ældre. Wogn Wognsen den yngre til Steenhede 1594 som døde 1650. Oberst-Lieutenant Preben Banner, som døde 1666 og Frue Elen Rosenkrands død 1683. Holger Pachs, som døde 1724 og Frue Elisabeth Bille. Cancellieraad Lave Arnfeld, og siden hans Enke-Frue A. S. Pachs. Nu Oberst-Lieutenant Arnfeld. Paa Gaarden holdes Stude til Besætning. Hovedgaards Taxt 18 Tdr. 4 Skpr. 1 Fk. 2 Alb. Skovskyld 3 Fk. Bøndergodset er beregnet under Sæbygaards cortribuerende Hartkorn.

Tidemandsholm, i Taars Sogn Børlumherred, er en gammel frie Sædegaard, men u ucomplet. Navnet skrives undertiden Timansholm. Borgegaarden bestaaer af to Fløie, Muur og Bindingsverk, med Graver omkring, hvorpaa er en liden matriculeret Vandmølle. Paa Ladegaarden ere tre Huse med Straatag og murede Begge. I gamle Dage har denne Gaard hedet Kartoff, og ligget til Børlumkloster; thi man finder, at Laurids Lunov 1412 har af bemeldte Kloster været forlænet med Kartoff. 1469 er af Børlumkloster taget et Tingsvidne, at Kartoff, Stenberggaard, Birkumgaard, og Bangsbo, ere frie for al Kongelig Tyngsel. 1520 nævnes Frue Johanne i Kartoff, som da var enker. Mogens Juul den unge eiede Kartoff 1543 og derefter, hans første Frue var Ingeborg Thomasdotter Galskiöt. Hans anden Frue Inger Tideman lagde endeel Strøegods til Kartoff, og kaldede den efter sit Stamme-Navn Tidemandsholm. Af de følgende Eiere vides: Jens Rodtsten til Tidemandsholm, som 1616 blev for Haanden nedfældet af Christoffer Friis til Farskov. Hans Søn Marqvard Rodtsteen til Lengsholm, hvis Enke-Frue Agatha von Mehlen giftede sig igien med Mogens Kaas som 1631 skrev sig til Tidemandsholm. Marqvard Kaas og Frue Anne Stygge, som har levet midt i forige Seculo. Efter deres Død blev Gaarden udlagt til 12 Arvinger, hvilke alle i Aarene 1690 og 1691 solgde hver sin Part til Johan Urne til Nipstrup. Anno 1700 har Axel Arnfeld samt Jomfruerne, Margrete, Johanne, Thale, Magdalene, Anne Sophie, Bendte, og Lene Mülheim faaet Part derudi efter bemelte Johan Urne, som var deres Morbroder. 1701 til 1705 har disse igien solgt Gaarden til Henrich Unger. Til hans Sviger-Søn Lieutnant Erik Arnfeld blev den 1731 ved Accord overdragen. Han solgde den igien 1745 til Hans Bøje, hvis Enke M. B. Frausing siden besad den. Nu eies og beboes Gaarden af Mads Krog. Paa Gaarden holdes Stude til Besætning. Hovedgaards Taxt 30 Tdr. 1 Skp. 1 Alb. Skovskyld 1 Td. 3 Fk. 1 Alb. Mølleskyld 4 Skp. 1 Fk. Bøndergods 117 Tdr. 7 Skpr. 1 Fk. 2 Alb. Mølleskyld 3 Tdr. 1 Skp. 1 Fk.

Vaargaard, i Vaar Sogn Jerslevherred, som undertiden findes skreven Worgaard, Woergaard, Vorgaard, Vordgaard, Wargaard, og Wardegaard, er en af de store Sædegaarde, som i de catholske Tider laae til den Børlumske Biskopstool. Borgegaardens Bygning bestaaer af tvende Grundmurede Huse, to Etager høie, med hvælvede Kieldere under. Det østre Huus er, om Vinduer, Døre og Porten, ziret med Billedhuggerverk af Gullands Steen. Saavel paa østre som vestre Side af samme Huus er ved hver Ende en Runddeel af lige Høide. Over Indgangs-Døren læses i Steen udhuggen en Inscription, som siger, at Frue Ingeborg Skeel i sin Enkestand lod 1591 bygge dette Huus. Det samme læses og paa en Steen over Porten. Under Portens Hvælving staaer: Salig Otte Banner til Asdal 1588. Frue Ingeborg Skeel til Woergaard 1588. I syndre Siden er en Længde Huus af Bindingsverk, og fra samme til det samme til det østre Huus er et Halv-Tag med Brandmuur, ligeledes paa vestre Side Halv-Tag med Brandmuur tvert over. Omkring Borgegaarden ere Graver, og derover en Broe fra Porten til Ladegaarden, hvilken er bygt af Grundmuur, undtagen et Fæhus og en liden Stald, som er Muur og Bindingsverk. Denne Gaard har efter gammeldags Viss været befæstet, og endnu i forige Seculo i den Stand, at den imodtog en Beleiring; thi da de Svendke 1644 vare indfaldne i Landet, og havde ligesom i andre faste Steder indlagt en Besætning paa Vaargaard, blev Gaarden nogen Tid efter af Vogn Vognsen beleiret af de Danske indtgen see Slanges Hist. Chr.

Erik Pontoppidan, Den Danske Atlas Tomus V 1. Bind, 1769

4 p. 1252. sq. I Reformationens Tiden var denne Gaard med de øvrige Stifters Gaarde og Gods hiemfalden til Kronen, og siden en Tid lang af Kongen til adskillige Herremænd forlænet. 1543 findes Iver Lykke at have haft Vaargaard i Pant og Forlæning. 1553 indløste Knud Gyldenstjerne til Estrup fra Iver Lykke Kronens Gaard og Gods Voergaard og blev dermed af Kongen forlænet. 1559 fik Erik Rud af Kong Friderik II. til Forlæning og i Pant for 1600 Jochimsdaler og 500 Rinske Gylden Kronens Gaard Wordegaard i Vendsyssel, som Knud Gyldenstjerne sidst i Bære havde. 1573 bevilgede Kongen et Hageskifte med Frands Banner til Kokkedal om Voergaard og Gods, og tillige, at Lænsmanden Erik Rud maatte beholde Øg, Følle, og alt Inventatium der paa Gaarden, men der blev intet af denne hele Handel; thi strax derefter i samme Aar forlænedes Kongen Vaargaard til Axel Gyldenstjerne, som beholdt den indtil 1577 da Frue Karen Krabbe Niels Skeels Efterleverske imidlertid tog Gaarden, men lod forinden, efter Kongelig Bevilling, ved nogle Adelsmænd besigtige Skovene og Bygningen. Ikke længe derefter nemlig 1578 er Gaarden af Kong Friderik II. ved Mageskifte imod Nygaard fra Kronen bleven afhændet til Frands Banners Broder Otte Banner til Asdal og Frue Ingeborg Skeel, bemelte Frue Krabbes Dotter, som siden i hendes Enkestand 1591 har fuldført Gaardens Bygning. De følgende Eiere have været: Otte Banner, den foriges Brodersøn, som 1603 blev gift med Frue Jytte Bild. Erik Kaas til Vaargard. Jörgen Arnfeld og Frue Riborg Lindenov. Candeller Peder Reetz, som døde 1674. Hans Søn Etatsraad og Amtmand Holger Reetz, som døde 1707 44 Aar, og Frue Birgitte Kirstine Baronesse af Juul. Deres Søn nu værende Eier Oberst Peder Reetz, hvis Frue Henrice Sophie Rosenkrands døde 1747. Paa Gaarden, som hae gammel Birke-Rettighed, holdes Birke-Tinget om Løverdagen. Her holdes Stutterie og Stald-Stude til Forhandling. Hovedgaards Taxt 96 Tønder 2 Skiepper 3 Fierdingkar. Mølleskyld 1 Tønde 4 Skiepper 3 Fierdingkar. Bøndergods 252 Tønder 7 Skiepper 1 Album. Skovskyld 1 Tønde 7 Skiepper 1 Fierdingkar 2 Alb. Mølleskyld 27 Tønder 2 Skiepper. Tiende 53 Tdr. 4 Skpr.

Vandsted, i St Hans Sogn Vennebergherred, er en liden ufri og ucomplet Avlsgaard, som fordum har været beboet af Adel. Man finder nævnte Johan Urne til Vandsted. Nu værende Eier er Hans Bugge. Gaarden staaer for 7 Tønder. 6 Skiepper 3 Fierdingkar Hartkorn.

Vang, i Sulsted Sogn Kierherred, er en gammel frie Sædegaard, som i nogle Secula tilhørte de Nye Høger, og forblev udi den Familie, Mand efter Mand, i det mindste 8 Led. Borgegaarden, bygt af Gullands Fyrtræ og Muur, har Jens Hög, Landsdomer paa Gulland ladet opføre. Anno 1514 findes i Sulsted Sogn at have været en Bondebye, kaldet Vangstorp, bestaaende af nogle Gaarde, hvilke formodentlig siden ere afbrudte og underlagte Hovedgaarden Vang, som skrives undertiden Vong eller Wongsgaard. Anno 1406 har levet en Adelsmand Jens Andersön af Wang, om han har været af samme Familie som følgende Eier, vides ikke. Af disse veed man at opregne: Eskil Hög til Vang, hvis Fader Hr. Niels Hög først skal have optaget dette Tilnavn efter sin Morfader som var af de gamle Høger, men selv var han en Banner paa Fæderne-Siden. Hans Søn Jacob Hög til Eskier og Frue Johanne Krumpen. Deres Søn Hr. Just Hög til Vang Ridder, gift først med Frue Mette Giöe, siden Frue Sidsel Bilde. Hans Søn Jacob Hög til Vang nævnes 1572. Dennes Broder Stygge Hög til Vang 1588 og Frue Anne Ulftand. Deres Søn Hr. Jens Hög til Vang Ridder, som døde 1648 58 Aar og Frue Margrete Holk. Deres Søn Gregers Ulftand Hög til Vang og trende Frue Elisabeth Sophia, Birgitte Kaas og Anne Cathrine Sehested. Hans Søn af sidste Egteskab, Major Jacob Hög til Vang, gift 1719 med Frue Sophia Margrete Vinterfeld. Efter hans Død blev Gaarden 1761 solgt til Velb. Mads Lassen. Nu værende Eier er Mads Ilum. Gaarden er under Forpagtning, og har deels Hollænderie, deels Stude til Besætning. Strax ved Gaarden ligger Skoven og en god Tørve-Mose.

Erik Pontoppidan, Den Danske Atlas Tomus V 1. Bind, 1769

Hovedgaards Taxt 48 Tdr. 6 Skpr. 2 Fk. Bøndergods 236 Tdr. 2 Skpr. 1 Fk 1 Alb. Skovskyld 1 Skp. 1 Fk. Mølleskyld 2 Tdr. 3 Skpr. 2 Alb.

Vesløgsgaard i Vesløs Sogn Vester Hanherred, er en meget gammel adelig Sædegaard, som fordum længe tilhørte de Glober og siden de Krabber. Nue er den tillige med Kiølbygaard et Stamhus for den Berregaardske Familie, hvortil den af Justitzraad Envold Berregaard er bleven oprettet. Bygningen er alene Muur og Bindingsverk. Af Eierne vides følgende: Magnus Nielssön de Westlösen og Frue Margareta 1348 Nicolaus Glob in Westlös armiger 1393. Jesse Glob af Wesløse Væbner 1401. Gamle Nis Glob i Vesløgsgaard 1439. Hr. Magnus Glob til Vesløgsgaard 1446 og Frue Margareta Sigvardsdotter Neb. Deres Dotter Karen Glob fik Morten Krabbe til Østergaard. Deres Søn Michel Krabbe til Vesløgsgaard 1505 1512. Lucas Krabbe til Vesløgsgaard 1543 1573. Hans Broders Kield Krabbes Søn Niels Krabbe til Nebbel. Denne Dotter Ingeborg Krabbe fik Palle Rosenkrands til Ørup som eiede Veslevgaard 1648. Hun døde 1651. Deres Søn General-Lieutenant Niels Rosenkrands som døde 1676. Obrist-Lieutenant Erich Zaharias von Kahlen 1702. Justitzraad Envold Berregaard og Frue Anne Söe. Deres Søn Conferentzraad og Amtmand Christian Berregaard til Borrebye. Hans Søn Geheimeraad Hr. Willum Berregaard nu værende Stamherre. Paa Gaarden holdes Stude til Besætning. Hovedgaards Taxt 25 Tdr. 4 Skpr 3 Fk. 1 Alb. Mølleskyld 1 Td. 2 Fk. Bøndergods 246 Tønder 2½ Album Mølleskyld 1 Td. 4 Skpr. 3 Fk. 1 Alb. Tiender 122 Tdr.

Vestrup, i Saltum Sogn Hvetboherred, er en upriviligeret Avlsgaard, som tillige med Saltumgaard tilhører Jens Glerup til Lundergaard. Den staaer i Matriculen for 11 Tdr. 6 Skpr. 2 Fk. 1 Alb. Hartkorn, Mølleskyld 1 Skp. 1 Fk. 1 Alb.

Villerup, i Skallerup Sogn Vennebergherred, er en gammel Sædegaard. Borgegaardens Bygning er to Længder Huus, og Ladegaarden tre, nemlig Laden og tvende Øxenhuse. Af Eierne vides: Otte Henriksön til Wildrop Væbner 1476. Hans Søn Niels Otteson af Willerup 1497 1518. Dennes Enke-Frue Elne i Wyldrup 1520. Siden veed man ingen før Hans Wolf Unger til Villerup, som levede 1656 if Frue Berte Kaas. Deres Søn Claus Unger, som døde 1698 og begge Fruer Else Acheleje som døde 1666 og Barbara Galde død 1691. Hans Søn Georg Christopher Unger, gift 1700 med Dorte Cathrine Gedde, døde 1702 27 Aar. Etatsraad Tausen. Krigs-Commissaire Jens Ducke, som døde 1643 70 Aar. Peder Ilum 1756. Nu Assessor Glerup. Paa Gaarden holdes Stude og Køer. Hovedgaards Taxt 21 Tønder 3 Skiepper 2 Fierdingkar 2 Album. Bøndergods 213 Tønder 4 Skiepper 3 Fierdingkar ½ Album. Tiender 56 Tønder.

Vraa, i Aistrup Sogn Kierherred, er en ældgamel adelig Sædegaard. Men som Hovedgaarden af Begyndelsen ikkun var liden, lod Herr Hans Lindenov til Hundslund omtrent 1620 afbryde 4 Bøndergaarde, kaldet Vraa, og lagde dem derunder. Borgegaarden, som med Grave er omgivet, bestaaer af et stort Grundmuret Huus, som Sten Bek og Frue Ide Lindenov har ladet bygge, og tvende Fløie af Muur og Bindingsverk. Ladegaarden har tvende store Lader, foruden Fæhuse og Stald, alt af Muur og Bindingsverk. Af de gamle Eiere vides: Frue Else af Vraa som har levet 1355. De nyere har været følgende: Herr. Hans Lindenov D. R. Raad, som døde 1642. Hans Enke-Frue Elisabeth Sophie Rantzov holdt Deelning paa Ivernæs med sine Børn, som vare tre Sønner og fire Døttre, da en Broderlod blev 1382 Tdr. 2 Skpr. Hartkorn, og en Søsterlod 691 Tdr. 1 Skp. Hartkorn, foruden hvis Penge Jörgen Arnfeld, som havde Stifdotteren, blev afkiøbt med. Ved denne Deeling beholdt Fruen selv Syndergaard og Neslevgaard, men Vraa Hovedgaard og Gods tilfaldt Rentemester Steen Bek til Forslev og Vandaas, som var gift med Dotteren Frue Ide Lindenov. Disse

beboede Gaarden og satte den i Stand. Friderich Rodtsteen til Heeselt fik deres Dotter Frue Kirstine Bek og med hende Vraa, hun besad Gaarden i 44 Aar efter hendes Mands død og døde 1719. Deres Dotter Frøken Else Elisabeth Rodtsteen, som døde ugift 1730. Efter hende kom Gaarden til hendes Systerdatter Frøken Kirstine Birgitte Bille, nu Grevinde af Holk, gift med Greve Schack Vittinghof Greve af Holk nu værende Eier af Vraa. Paa Gaarden holdes baade Stutterie og Stald-Oxen. Hovedgaards Taxt 78 Tønder 2 Skiepper 1 Album. Mølleskyld 1 Tønde 4 Skiepper 3 Fierdingkar. Bøndergods baade til Vraa og Elkier 988 Tønder 4 Skiepper 2 Album. Skovskyld 2 Tønder 6 Skiepper 2 Album. Mølleskyld 1 Tønde 7 Skiepper Konge-Tiender 50 Tønder. Kirke-Tiender 153 Tønder.

Vreilev-Kloster, i Vreilev Sogn Børlumherred, er nu en bekiendt Herregaard, men har fordum været et anseeligt Nonne-Kloster. Gaarden har endnu sin gamle og store grundmurede Kloster-Bygning, hvorhos Kloster-Kirken har været bygt, som endnu er Stedets Sognekirke, og som forhen er beskreven. Navnet skrives i gamle Documenter paa adskillige Mader: Wrælehf, Wrethløøff, Wregeløf, Wregløf, Vreløf, Wregelløe, Vrele, Wreyloff Kloster. Man finder ikke, enten naar og af hvem dette Kloster er anlagt, ei heller af hvad Ordens-Regel-Kloster-Jomfruerne have været. Men at det er et af de gamle Klostere, vises deraf, at en Frue i sit Testament har Anno 1268 skienket to Mark Penge til Vrelef Kloster. I et Document af 1335 nævnes Prior Sanctimonialium in Wrethlöff, Priorissa, tostusqve Conventus ididem. Hvoraf sees, at dette Nonne-Kloster regiredes af en Prior og en Priorinde. Af Priorerne vides følgende: Nicolaus Sacerdos Prior in Wrelöf 1340. Jon Jenssön 1418. Herr Niels Nielssön, som var en Banner, og Søn af Herr Niels Eriksön til Asdal og Frue Johanne Sappi 1462 1479. Hr. Peter Bongh 1482. Herr. Povel Andersön Prest og Prior i Vrelef 1505 1515. Af Priorinderne ere ei flere end disse tvende forekomne: Cecilia Priorissa 1335 og Anne Povelsdotter 1508 1536. Anno 1525 gav Vreilev-Kloster til Hielp at lønne de Kongelige Krigsfolk med 500 Mark Danske Penninge, til hvilken Sum at udrede Biskop Styge Krumpen af Børlum med Priorisse og Convent i Vreløf optog til Laans af Herr Niels Lauridsön 100 Rinske Gylden i Guld og Jacob Daler, og derfor 1536 pantsatte han en Klosterets Gaard i Vrelev Sogn. Efterat dette Kloster, ligesom de andre, ved Reformationen 1536 var bleven seculariseret, og gjort til et veerdsligt Læn under Kronen, blev den afsatte Viborgske Biskop Jörgen Friis dermed, saavelsom med Sebber-Kloster, af Kong Christian III. Forlænet, og samme formodentlig sin Livstid beholdt. 1547 fik Niels Parsberg Kongelig Majestets Brev paa Vrelevkloster uden Afgift at behilde ad fratiam og indtil videre, med saadant Vilkor, at give Nonnerne derinde deres tilbørlige Underholdning. 1549 blev samme Niels Parsberg paa bye af Kongen forlænet med dette Kloster paa Afgift, og med Vilkor, at forskaffe Kloster-Jomfruerne deres Klæde og Føde, at underholde Kongens Stød eller Stutterie der hos Klosteret, besørge samme med en god Stodhest paa egen Bekostning, og give Kongen Halvdelen af de Følle, som der opfødes. Efter hannem fik Iver Lykke 1554 af Kongen Gaard og Gods i Forlæning og i Pant for 1500 gode Jochims-Daler, alt med samme Conditioner som forige Lænsmand. Men efter den Tid tales intet om Kloster-Jomfruer i Vrelev. 1556 blev Jacob Skeel bevilget at indløse Gaard og Gods fra Iver Lykkes Arvinger, og samme i Forlæning beholde. Efter hannem var Frands Bilde forlænet med Vrelev-Kloster. 1560 fik Erik Podebusk til Bistrup Kong Friderik II Bevilling at indløse til sig fra Frands Bilde Klosteret med tilliggende Gods 1572 blev Erik Podebusk paa Livstid forlænet med Vrelevkloster. Siden er Gaard og Gods bleven afhændet fra Kronen og kommen i Particulieres Eie. Dette skede ved Mageskifte 1575 da Kong Friderik II. i steden for Allingemagle Gaard og Gods i Siælland overdrog Vreilevkloster til Jerns Bilde til Lyngdgaard, efter hvis Frue Karen Rønnov Rønnovsholm fik Navn, som før heed Tiered. Tvende af

deres Sønner, Jens Bilde og Henning Bilde, have siden eiet og skrevet sig til Vreilevkloster, den sidste 1609. Ved de Keiserliges Indfald i Jylland 1627 har Anders Friis eiet Vreilev, og da mistet sine Skøder og Eiendoms Breve paa Gaard og Gods hvorfor han 1637 fik Stadfæstelse paa Jus Patronatus, Birk og Birke-Ret til hans Gaard Vrelefgaard. Ad de følgende Eiere vides: Oberst Peder Juul, som døde 1676 og Frue Helvig Krabbe død 1697. Deres Dotter Jomfru Ide Dorthe Juul, som døde 1721 testamenterede Gaarden til Frøken Hedeveg Wind, som fik Geheimeraad Herr. Johan Ludvig Holstein Greve til Ledreborg. Han solgte Gaarden til Cancellieraad Ermandinger, hvis Enke-Frue fik Oberst von Hoben. Hendes Dotterdotter Jomfru Dytskow eier nu Vreilevkloster saavelsom Rønnovsholm. Gaarden har fra Kloster-Tiderne haft Birke-Ret, kaldet Vreilevklosters Birk, og Birke-Tinget holdes der paa Gaarden om Onsdagen. Her holdes baade Stude og Køer til Besætning. Hovedgaards Taxt 46 Tønder 7 Skiepper 2 Album. Mølleskyld 1 Tønde 2 Fierdingkar. Bøndergods til begge Gaardene Vreilevkloster og Rønnovsholm 667 Tønder 4 Skiepper 1 Fierdingkar 2 Album. Skovskyld 7 Skiepper 1 Fierdingkar 1 Album. Mølleskyld 4 Tønder 5 Skiepper 2 Album. Tiender 94 Tønder.

Øer. Under Vendsyssel, eller dets trende Amter, Aastrup-Børlum- og Seiglstrup-Amter, henhøre adskillige Øer, som dels ligge i Kategat og dels udi Limfiorden. Disse ere følgende:

Lessøe. Lessøe, som den største, ligger udi Kategat, ved 4 Mile fra Kiøbsteden Sæbye i Vendsyssel. Omendskiønt altsaa dette Land efter sin naturlige Lægde hører under Aalborg Stift, og svare de Kongelige Skatter til Aalborg Amtstue, saa bliver det dog, som en ældgammel Eiendom Dom-Capitelet i Viborg tilhørende, regnet til Viborg Stift, hvorunder det ogsaa forhen Tom IV. Pag. 699 seqv udførligen er beskrevet. Til samme Beskrivelse kan dette endnu føies, at, formedelst de Tvistligheder om Jurisdictionen imellem de Børlumske Biskoper og Canikerne i Viborg, lod Biskop Stygge Krumpen af Børlum sette Kirkerne paa Lessøe i Interdict og bandlyste Kirkeværgerne, fordi de negtede hannem den forlangte Extra-Hielp, som han meente sig paa sit Stifts Vegne af Landets Kirker at skulle tilkomme. Saadan Bandlysning var den 7. October 1523 opslagen paa Byrum Kirkedør, men Canikerne i Viborg lod den igien aflyse og magtløs gjøre, og lod sig Aaret derpaa 1524 af nogle til Sagens Undersøgning Committrede Geistlige give efterfølgende vigtige Attest: ”Wi efterskrevne, Christen Nielsön Sogneprest til Santi Magni Kirke i Viborg, Christen Madtzsön af Duholms Kloster i Nykiøbing, oc Marthen Thauszön aff then Hellig Ands Hus i Aalborg, Prester, gjøre vitteligt for alle med thette vort obne Breff, at saa lenge som vii haffuer veredy oc søgt til Vor Frue Landt Lessø, oc saa lenge wi kunne lengst høre eller spørre aff gamle Men her paa Landet eller andersted aff the, som haffuer søgt hid til Landet, tha haffuer ey nogen Biscop aff Vendzøsel fanget Beskatning eller nogen Hielp aff Wiborgh Capittels Kirke her paa forskreffne Wor Frue Land Lessø, uden then tredje Deel aff alle Thiender, som Hans Nadhe fanger hvert aarlig Aar, oc en Oxe eller to aff hver Kirke, nar han visiterer, saasom gamle Sedvan hafuer veret. Och haffuer forskrefne Capittel haffdt swodane gamle Sedivan oc Friihed med thes Kirke i rolige Hevd, til nu nogen stacked Stund forleden, verdig Fader med Gud Hr. Styge Krumpen begerede udhermere Help, en som sagt er, aff forskrevne Capitels Kirker. At saa er i Sanden, som før er sagt, thet witne wi med vore Indzegler trykte neden fore thette worth obne Breff. Giffuet paa Vor Frue Land, Aar efter Guds Byrd MDXXIII. Mandag nest for wor Frue Dag nativitatis”. Dette Document viser, at Vendelbo-Biskop haver nydet sin Biskops-Tiende og nogle andre Rettigheder af Lessøe, uagtet at Landet tilhørte det Viborgske Capitel. At Lessøe her kaldes Vor Frue Land, skeer af den Aarsag, at det fra

gamle Tider var givet til Viborg Domkirke, som kaldes Vor Frue Kirke, og vil altsaa sige det samme som Viborg Domkirkes Land.

Hirsholm. Hirsholm, som og ligger i Kategat, en Ugesøes eller en liden Miil ude i Havet ost nordost fra Fladstrand, og hører under Hornsherred, er en liden beboet Øe, hvilken nu eies af Hans Eisler, som boer der paa Landet. Denne Holm har i gamle Dage hørt til Elling Sogn, men fordi de fattige Indbyggere havde en alt for lang og farlig Kirkevei over Vandet, bevilgede Kong Christian IV. Anno 1634 den 28. October, efter Bøndernes Ansøgning, deres da værende Husbonde Herr Otte Skeel til Bangsboe og Hammelmose, Befalingsmand paa Aalborghus, at lade bygge en Kirke paa Hersholms Øe, og dertil en bosiddende Prest at beskikke, eftersom Presten udi Elling ikke saa snart haver kunnet komme over Vandet, som det sig burde. Ved 1641 sjak Kirken være bleven færdig, og fra den Tid af har Landet været et særskilt Kirke-Sogn og haft sin egen Prest og Degn. Bemelte Herr Otte Skeels Enke-Frue Birgitte Lindenov gav ved Fundatz af 9. Febr. 1643 eb Capital af 300 Rigsdaler, hvoraf Presten paa Hirsholmen skulde have den aarlige Rente, see Hofm. Fund. T. IV. Pag. 357. Ellers skal Prestens Indkomst mest bestaae af Fisk. Der findes i alt paa Landet 78 Personer, som svare Ekstra-Skat. Sædeland og Avling have de saa got som intet af, undtagen nogle Kaal-haver, saa at Beboerne maae købe fra Fladstrand, Sæbye og det faste Land, Korn og andre fornødne Føde-Varer. Deres meste og beste Næring er Fiskerie, men i sær Flønder-Fiskeriet. Paa Hirsholmen er et privilegeret Kroehold. Denne Øe bestaaer af sammendrevne Steene, Tang og Sand, samt noget blaaligt Leer. Af Mineralier findes her intet, men vel nogle faa Conchylier. Ved denne ligger en anden ubeboet liden Øe, kaldet Græsholm, hvor Hirsholms Køer og Qvæg græses om, Sommeren, og omendskiønt der er et stort Dyb imellem disse tvende Øer, saa dog, siden det er Ebbe, kan Vandet ved Udfaldet blive saa lavt, at man kan vade fra Øe til Øe. Og naar Køerne paa Iverne sprenges af Melken, svømme de selv fra Græsholm til Hirsholm for at lade sig malke, og siden tilbage igien til deres Græsning. Imellem Hirsholm og Fladstrand ligger i Havet to Steen-Dysser, kaldet Kølpen og Deget, hvoraf den inderste bedækker Havnen ved Fladstrand, og ellers er en liden Fortreffe, som har ligget under Commandanten i Fladstrand.

Egholm, en liden Øe, liggende vesten for Aalborg udi Limfiorden, er de første Øe man møder fra Fiordens Indløb. Omendskiønt den ligger under Kierherred i Vendsyssel, hvorfra den alene ved en Veile er adskilt, saa er den dog fra gamle Tider underlagt Vor Frue Sogn i Aalborg, saa at Vor Frue Kirke sammesteds er Beboernes rette Sognekirke. Hvortil de over Vandet har ved en halv Miil af fare til Baads, naar de om hellige Dage skal bivaane Guds Tienesten. Men i Henseende til Eiendom tilhører denne Øe Herregaarden Rødslets Eiere i Vendsyssel. Landet er ikkun lidet, men har efter sin Størrelse endeel Indvaanere, og bestaaer af 6 Bøndergaarde, som i matriklen ere ansatte for 21 Tønder 3 Skiepper 1 Album Hartkorn. Der falder paa Egholm ypperlig Græsgang, som giver meget fedt Slagte-Qvæg og velsmagende Kiød. Anno 1668 fik Stiftbefalingsmanden i Aalborg Ove Juul Befaling af Kong Friderik III. At hielpe Bønderne paa Egholms Øe til rette imod Jörgen Marsvin, som dermed var forlænt, og havde paalagt den usædvanlig Tyngde og Paalæg imod Billighed og det Kongelige Skiødes Formelding. I Breve af 1520 finder man, at Kong Christian II lagde den Øe Egholm, som hidindtil havde hørt til Vor Frue Kloster, til Aalborg Slot, og at Kongen ved sin Tolder Hans Bartholomæi, som tillige var hans betroende og for en Tid Lænsmand paa Aalborghuus, havde ladet sette Harer paa denne Øe. Anno 1546 gav Kong Christian III. En Befaling, at de af Egholm, Giøl og Sundbye, skulle søge Aalborg Bye-Ting. Der ere de som mene, at det synes ikke utroeligt, at Egholm Slot, som Dronning Margrete 1391 skienkede til Vor Frue Kloster i Aalborg, har ligget paa dette lidet Land, endskiønt andre ogsaa med nogen Grund anviser

dets Sted og Rudera ved Teglgaard i Skiørping Sogn udi Helligumherred i Himmersyssel, hvorom tilforn er meldet.

Giøl. Giøl, en omflødt Øe udi Limfiorden, som udgiør et Kirke-Sogn for sig selv, har sin egen Prest og hører under Hvetboherred, skal være ved en Miil i Længden og af lige Brede. Paa den nordre Siden føies den ved en Veile saa vidt til det faste Land, at man kan gaae, ride, og age derover til og fra Landet, men paa de øvrige Sider maae bruges Skibe og Fartøier. Landet tilhører Krigsraad Jens Glerup til Rødslet, som 1766, har faaet Kongelig Privilegium, at paa Giøl indrette et Garverie og Feldberederi. Denne Øe er betydelig af det skønne Aal. Og Sild-Fiskerie, som derunder og omkring falder i Limfiorden. Ved Fiorsiden er anlagt en Salte-Bod, hvori Silden, som fiskes, bliver behandlet. Indbyggerne ere fast alle Fiskere, som dog have nogen Avling, men deres Mark er ikkun maadelig. Paa Giøl er en upriviligeret Avlsgaard, kaldet Birkumgaard, som tilhører Landtes Eier. Denne Gaard saavel som hele Øen, har før reformationen ligget under Børlumkloster og Vendelbo Biskopdom, men kom 1536 med det geistlige Gods under Kronen. Anno 1435 har Henrich Smalsted, en Adelsmand, haft af Børlumkloster en Gaard paa Giøl, og derpaa udgivet sin Vederkiendelse. 1479 er udstædet et Tingsvidne, at alle de, som søge Sildfiskende paa Giøl, skal hver give til Giøl Kirke en Vol Sild. 1494 har Kong Hans, efter Abbed Henrichs af Vitskøl Begiering, stadfæstet et Markeskiel gjort af Sandemænd 1492 imellem Gøel og Friisdorp ved det Nørland fra gammel og grøn Jord, som sløer og faller til, og saa syndre til Gøel Land til gammel grøn Jord, som faller og sløer til, der midt imellem gjorde de ret Markeskiel, og øster fra Ryde-Aae og saa vester til Ioxe Markskiel. 1546 har Kong Christian III befalet Giøl, Egholm og Sundbye at søge Aalborg Byeting. 1550 forbyder Kong Christian III. At ingen, til Skade for Sild-Saltningen ved Aalborg og Nibe, maae udfare imod Fiskerne paa Fiorden at opkiøbe Sild, paa den nørre Side østen fra Giøl-Steen og til den Hellig Aands Lade, ei heller paa den syndre Side vesten fra Utrup Steenbroe og langs Vester til tvert over fra Giølsteen. Indbyggerne paa Giøl kaldes Giølboer, og har uden Tvivl Peder Gyölbo, som levede ved og efter Anno 1300 og var Abbed først i Ømkloster siden i Vitskøl, været født paa dette Land.

Øeland. Øeland, en omflødt Øe ved nordre Siden i Limfiorden liggende tvert over for Nibe, hvilken Øe dog, ligesom Giøl, ved en Veile hænger landfast med Vensyssel, saa at man fra trende Landsider kan kiøre og ride dertil over Veilen. Denne Øe ligger lige over for Nibe, og udgiør for sig selv et Kirke-Sogn, som har sin egen Prest og hører under Øster-Hanherred. Paa dette Land har ligget det forhen beskrevne fordum berømte Øe-Kloster, hvilket efter Reformationen er blevet en anseelig Herregaard, kaldet Oxholm efter den første particuliere Eiers Frands Banners Frue Anne Oxe. Klosterkirken, som nu er baade Gaardens og Øens Sognekirke, er tilforn under Herredet beskrevet. Foruden Klosterkirken, var fordum et Capel paa Øeland, kaldet St. Laurentii Capel, hvilket Kong Friderik II 1562 bevilgede at maatte nedbrydes, og med dens Materialier Øeklosters Kirke, som var bygfalden, at repareres. Anno 1474 har Biskop Jacob af Børlum overdraget til Hellig Aands Kloster i Aalborg Jus Patronatus samt Indkomsterne af Ølands Kirke, som den gang kaldtes St. Laurentii Kirke. Gaarden Oxholm saavel som hele Øen tilhører nu den Levetxovske Familie. Gaarden har fra gamle Tider haft sit eget Birk, kaldet Øelands eller Oxholm Birk, hvorunder samtlige Øeboerne sortere. Indbyggerne nære sig deel af deres Agerdyrkning, deels af Sild-Fiskerie, som i forrige Tider har gaaet meget vel til der under Landet, men nu paa endeel Aar meget aftaget. Som noget rart i denne Egn, findes paa dette Land god Skov af Bøg, Eeg og Æl. Den unge Skov staaer meget skøn, og er ved god Huusholdning og berømmelig Flid plantet og opelsket i vore Tider.

Læns mænd, Sluttelig følger Fortegnelse, saa vidt man veed, paa de Læns mænd og Kongelige Fogeder, som forud have forestaaet de tre Vendsyssels Amter, før Souverainiteten, og medens de endnu kaldtes Læne; thi efter den Tid ere Aastrup-Børlum og Segelstrup-Amter underlagte Stiftbefalingsmanden i Aalborg, saa at han tillige er Amtmand saavel over dem som over Aalborghuus-Amt. Stift befalingsmændene ere tilforn opregnede.

Læns mænd i Aastrup Læn.

Las Hegensøn Foged i Aastrup, i Vendsyssel 1478.

Jacob Andersøn Høvidsmand paa Asdrup 1500.

Hr. Niels Hög D. R. Raad forlænt med Kronens Slot Astorp i Vendsyssel 1517.

Erik Hak forlænet med Ostrup Slot 1525.

Hr. Ove Lunge fik Forlæning paa Astrup Slot og de to Herreder, der tiligge, Venneberg- og Jerslev-Herreder 1527

Moutritz von Herlug 1537.

Jörgen Ugerup 1562.

Frue Margrete Reventlof, Herr Erik Krabbes Efterleverske havde Kronens Slot Aastrup i Forlæning og Pant for 87 Lod Ungersk Guld, 55½ Log mønt5et Ungersk Guld, 36 Lod mindre et Qvintin Rinsk Guld, 232 Rinske Gylden 650 Lod Sølv, og 2401 Daler 1565.

Peder Munk til Estvadgaard 1566.

Predbiörn Gyldenstjerne til Vosborg Høvedsmand paa Aastrup 1585.

Hannibal Gyldenstjerne til Restrup 1595.

Envold Kruse til Hiermislevgaard 1597 1600

Bendix Rantzov 1601 1613.

Anders Friis Lænsmand i Aastrup 1627. Jörgen Orning til Skorupgaard, Embedsmand paa vort Slot Astrup 1635.

Henrich Below til Hvidstedgaard, Befalingsmand paa Aastrup 1653.

Malte Sehested til Ryhave, Befalingsmand paa Aastrup, døde 1661.

Læns mænd i Børlum Læn.

Biskop Stygge Krumpen, forlænet med Børlumkloster ved Reformations Tiden.

Albert Skeel Forstander udi Børlumkloster 1540 1542.

Frands Banner, Embedsmand i Børlumkloster 1557 1570.

Godslev Budde til Nesso, Høvedsmand til Børlum 1585 1601.

Erik Kaas til Lindbiørggaard Lænsmand paa Børlum.

Mogens Sehested til Holmegaard, Befalingsmand paa Børlum-Kloster

Læns mænd i Seglstrup Læn.

Syvort Swin, Embedsmand paa vor Gaard Segelstrup 1538.

Envold Jessönh 1540.

Christoffer Göie 1559.

Otte Banner, Embedsmand paa Segelstrup 1560 1583.

Frue Ingeborg Skeel til Vorgaard 1604.

Envold Kruse forlænt med Seiglstrup Slot fra 1605 til 1608.

Jörgen Friis til Krastrup Embedsmand paa Segelstrup Slot 1608 1616.

Gunde Lange til Bregning 1617.

Anders Friiss til Vrelef 1623.

Christen Thomæsön Sehested til Tandrup 1627. Reinholt Heidenstorp til Ruballegaard 1629 til 1632.

Niels Friiss til Jrastrup, Embedsmand paa Segelstrup Slot 1635.

Af de Kongelige Læns mænd i Hansherrederne, som fordum var i en egen Forlæning, vides alene:

Laurids Dan til Alsbierg, Høvedsmand i Hanherred omtrent 1467.

Mourids Nielssön Gyldenstjerne til Aagaard, Embedsmand i Hanherred 1473.
